

**ORTAOKUL
VE
İMAM HATİP ORTAOKULU
MÜZİK
Ders Kitabı**

7

Yazarlar

Zülküf BAŞTÜRK

Pınar CANDAN

Mehmet Ali GÖNÜL

Özgür Menderes ÖZTÜRK

Hatice TEZCAN

DEVLET KİTAPLARI

İKİNCİ BASKI

....., 2019

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

EDİTÖR
Zülküf BAŞTÜRK

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI
Özer AKSU

DİL UZMANI
Esen BAYRAM GENÇ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI
Erhan DÜZGÜN

REHBERLİK UZMANI
Senem AŞKIN
Selma KARAARSLAN

GÖRSEL TASARIM UZMANI
Engin AKBIYIK
Turgut GÖKÇE

ISBN 978-975-11-4667-0

Millî Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 28.05.2018 gün ve 78 sayılı kararı ile ders kitabı olarak kabul edilmiş, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2019 gün ve 10444088 sayılı yazısı ile ikinci defa 1.314.832 adet basılmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletiminindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusum, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanından beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

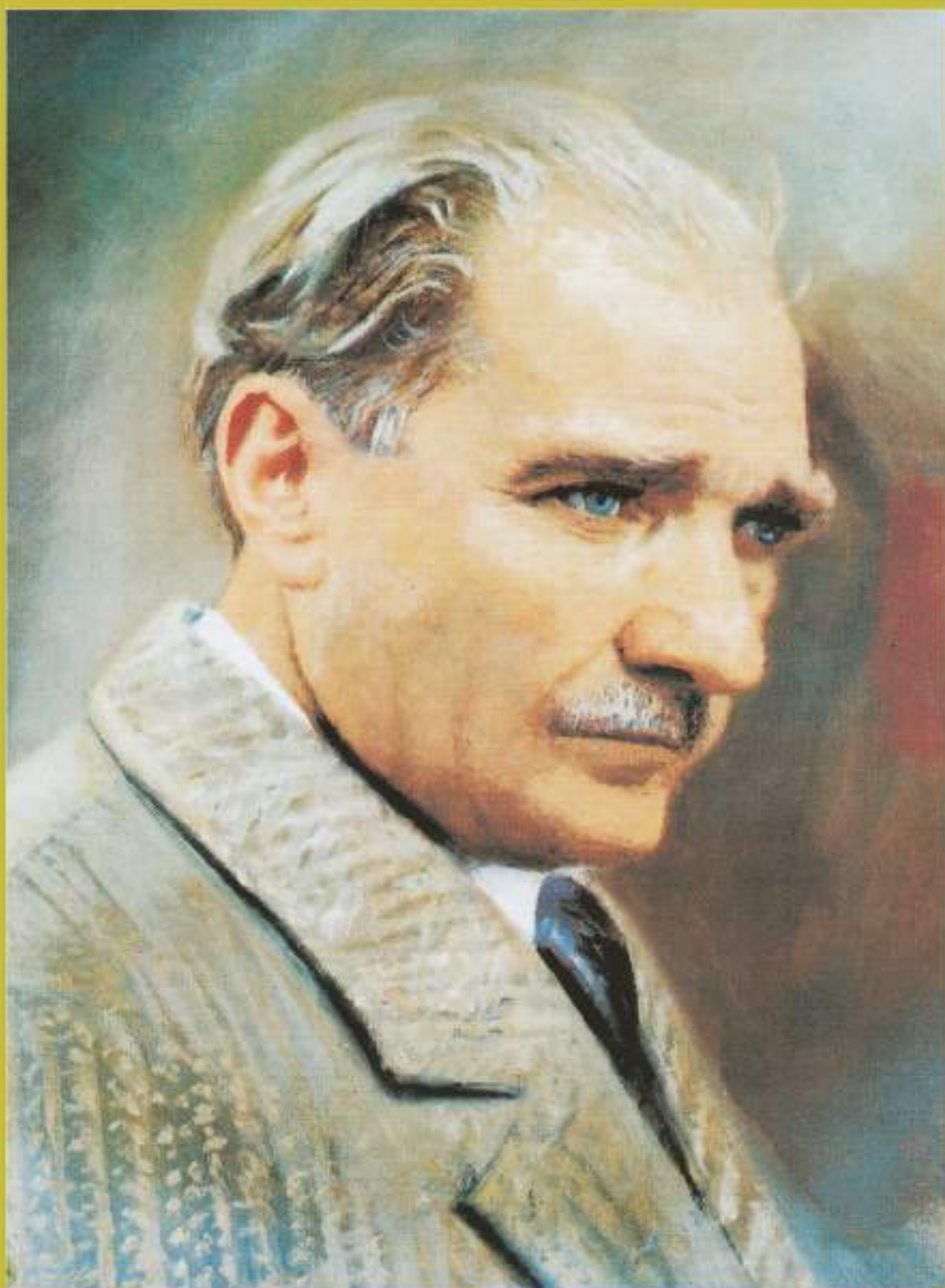
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1.BÖLÜM

1. İstiklal Marşı'mız	12
2. Müziği Öğreniyorum	16
3. Müziği Çözümlüyorum	24
4. Bölüm Değerlendirme	28

2.BÖLÜM

1. Marşlarımız	32
2. Atatürk ve Müzik	36
3. Benim Ritmim	38
4. Bölüm Değerlendirme	41

3.BÖLÜM

1. Çalgı Türleri ve Toplulukları	44
2. İnsan Sesi ve Ses Toplulukları	48
3. Müzikte Diziler ve Makamlar	50
4. Bölüm Değerlendirme	57

4.BÖLÜM

1. Dünyada Müzik	60
2. Dünya Müziğine Yolculuk	66
3. Yurdumuzda Müzik	68
4. Bölüm Değerlendirme	75

5.BÖLÜM

1. Türkülerimizin Yaşanmış Öyküleri	78
2. Müziğimize Ses Verenler	82
3. Benim Ezgim	90
4. Bölüm Değerlendirme	93
1. Dağarcık	94
2. Cevap Anahtarı	111
3. Sözlük	112
4. Kaynakça	116

KİTABIMIZI TANIYALIM

Bölüm numarasını gösterir.

1.BÖLÜM

Bölüm içindeki konuları belirtir.

İSTİKLAL MARŞI MIZ

MÜZİĞİ ÖĞRENYORUM

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

Bölümün öğrenme hedeflerini belirtir.

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

İstiklal Marşı'nı her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal marşı yazan şairleri öğreneceğiz.
Her ve günlük hayatımızda uygulayacağız.

Bölümün içinde geçen kelimeler ve kavramlar.

Araştırma Kelimeleri

- Atatürk
- Milli Marş
- Gökkuşu
- Zeynep
- İstiklal Marşı
- Şair
- Gökkuşu
- Zeynep

Bölüm ile ilgili görselleri belirtir.

Bölüm numarasını gösterir.

Öğrenciyi derse hazırlar.

Bölüm renklerini gösterir.

1.Bölüm

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

DÜŞÜNÜLÜM - KONUSALIM

İstiklal Marşı'nı okuyan her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Öğrenme süreci içindeki ana tema başlığı

Konuyla ilgili görselleri belirtir.

Öğrenme sürecine katkı sağlayacak etkinlikleri belirtir.

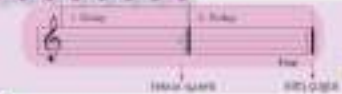
1. Etkinlik

İstiklal Marşı'nı okuyan her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

DÜŞÜNÜLÜM - KONUSALIM

1. Müzikle ilgili kavramları ve kavramları tanımlayarak öğrenme.
2. Bilgiyi her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.

HATIRLATILIM

BİLGİ DÜNYASI

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Her ve günlük hayatımızda alkış edileceğiz.
İstiklal Marşı yazan şairleri öğreneceğiz.

Ön bilgilerimizi hatırlar.

Konuyla ilgili bilgiler verir.

Kitap sayfa numarasını gösterir.

1.BÖLÜM

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

MÜZİĞİ ÖĞRENİYORUM

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

İstiklal Marşı'nı hız ve gürlük basamaklarına uygun söyleyeceğiz.

Temel müzik yazı ve öğelerini öğreneceğiz.

Hız ve gürlük basamaklarını uygulayacağız.

Anahtar Kelimeler

- Millî Marş
- Gürlük (Nüans)
- Hız (Tempo)
- Da Capo
- Tekrar (Dönüş İşareti)
- Çoğaltma Noktası
- Aksak Ölçü
- Senyö

İSTİKLAL MARŞI'MIZ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

İstiklal Marşı'mızı söylerken hız ve gürlük basamaklarına dikkat ediyor musunuz? Düşüncelerinizi paylaşınız.

1. ETKİNLİK

Adı: İstiklal Marşı'nı Söylüyorum **Amacı:** Millî marşımızı doğru söyleme. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, kalem

İstiklal Marşı'mızı söylerken nelere dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi yazınız.

2. ETKİNLİK

Adı: İstiklal Marşı'nı Okuyorum

Amacı: Millî marşımızı doğru okuma.

Araç- Gereç: Ders kitabı

İstiklal Marşı'mızın ilk iki kıtasını vurgu ve tonlamalarına dikkat ederek şiir biçiminde okuyunuz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif ERSOY

İstiklal Marşı Şairi
MEHMET ÂKIF ERSOY
(1873-1936)

İstiklal Marşı Bestecisi
OSMAN ZEKİ ÜNGÖR
(1880-1958)

BİLGİ DUVARI

İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULÜ

İstiklal Marşı'mız, ulusumuzun savaş sıkıntısı yaşadığı zamanlarda ihtiyaç duyduğu millî birlik ve beraberlik ruhunu oluşturmak için yazılmış olan bir marştır. Bu marşı anlamına uygun seslendirmek bu nedenle çok önemlidir.

Marşımızı seslendirirken vurgu ve tonlamaya, belirtilen yerlerde nefes almaya, hız ve gürlük basamaklarına uygun söylemeye dikkat etmeliyiz. İstiklal Marşı'mızı söylerken ve dinlerken gösterdiğimiz saygı aynı zamanda şehitlerimize, vatanın bağımsızlığına, yapılan fedakârlıklara duyulan saygıyı ifade eder.

Bayrak törenlerimizde millî marşımızı gür sesimizle coşkulu bir şekilde söylemeliyiz.

3. ETKİNLİK

Adı: Marşımızın Hızı ve Gürlüğü **Amacı:** Marşımızı doğru seslendirme. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, akıllı tahta

İstiklal Marşı'mızı hız ve gürlük basamaklarına uygun ve nefes yerlerine dikkat ederek seslendiriniz.

İSTİKLAL MARŞI (*)

Orta (Moderato)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY
Müzik: Osman Zeki ÜNGÖR

f Kork- ma sön- mez bu şa- fak- lar- da yü- zen__ al san- cak Sön-me-den

yun-du- mun üs- tün- de tü-ten en son o- cak O be- nim__ mil- le- ti- min yıl- di- zi-

dir par- la- ya- cak O be- nim- dir o be- nim mil- le- ti- min- dir an- cak **f** Çat-

ma kur- ban o- la- yım çeh- re- ni ey naz- lı hi- lal Kah- ra- mın

ır- kı- ma- bîr gül Ne bu şid- det bu ce- lal Sa- na ol__ maz dö- kü- len kan- la- rı-

mız son- ra he- lal Hâk- ki- dir Hâk- ka ta- pan mil- le- ti- min is- tik- lal

(*) İstiklal Marşı'nı söylerken virgül (" , ") işaretinin bulunduğu yerlerde nefes alınız.

4. ETKİNLİK

Adı: İstiklal Marşı

Amacı: Marşımızı doğru söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

İstiklal Marşı'mızı söylerken hız ve gürlük basamaklarına niçin dikkat etmeliyiz? Düşüncelerinizi yazınız.

MÜZİĞİ ÖĞRENİYORUM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Müzik yazısı niçin kullanılır? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Vuruş: Müzikte seslerin sürelerini ölçmek için el veya ayakla yapılan düzenli hareketlere denir.

Nota Değerleri (Süreleri)

Şekli	Adı	Süresi	Vuruş
	Birlik nota	Dört vuruş	↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ ↓ ↑ 1 ve 2 ve 3 ve 4 ve
	İkilik nota	İki vuruş	↓ ↑ ↓ ↑ 1 ve 2 ve
	Dörtlük nota	Bir vuruş	↓ ↑ 1 ve
	Sekizlik nota	Yarım vuruş (1/2)	↓ 1
	Onaltılık nota	Çeyrek vuruş (1/4)	↓ +

Sus Değerleri (Süreleri)

Birlik sus		Dört vuruş
İkilik sus		İki vuruş
Dörtlük sus		Bir vuruş
Sekizlik sus		1/2 vuruş
Onaltılık sus		1/4 vuruş

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Müzikte tekrar işaretleri niçin kullanılır? Bildiklerinizi paylaşınız.
2. Bildiğiniz tekrar işaretlerini sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

HATIRLAYALIM

BİLGİ DUVARI

Bir müzik eserinin notaları yazılırken aynı bölümleri tekrar yazmamak için tekrar işaretleri kullanılır. Böylece eserin yazı boyutu kısaltılmış olur.

Da Capo (D. C.) Başa Dön: Eserin başa dönülerek seslendirileceğini belirtir. Müzik eserinin sonuna konulur. Eser tekrar baştan çalınır ya da söylenir. "Fine" (son) işaretinde bitirilir.

Senyö (§) İşarete Dön: Müzik eserlerinde işaretin ikinci defa konulduğu yerden birinci defa konulduğu yere dönüleceğini belirtir.

1. ETKİNLİK

Adı: Kavurma Koydum Tasa

Amaç: Senyö işaretini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Kavurma Koydum Tasa" adlı türküyü tekrar işaretlerine uyarak seslendiriniz.

KAVURMA KOYDUM TASA

Çabuk (Allegro)

Anonim Türkü

Yöresi: Erzurum

Derleyen: Mucaffer SARISÖZEN

§

Ka- vur_ ma koy- dum ta- sa a- ğam_ yâr pa- şam_ yâr
Be- nim_ yâ- rım çok gü- zel a- ğam_ yâr pa- şam_ yâr

9

Do- dur- dum ba- sa ba_ sa_ di gel gel
A- zı- cık boy- dan ki_ sa_ di gel gel

15

Hay- di hay- di hop- la gel_ di gel gel
Fis- ta- ni- ni top- la gel_ di gel gel

FINE

2. ETKİNLİK

Adı: Sarı Çizmeli Mehmet Ağa Amacı: Müzik yazı ve öğelerini kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki "Sarı Çizmeli Mehmet Ağa" adlı eseri dinleyiniz, uygun yerlere tekrar işaretlerini yerleştiriniz.

SARI ÇİZMELİ MEHMET AĞA

Orta (Moderato)

Barış MANÇO

mf (sar)

5

9 Yaz dos- tum_ (sar) gü- zel sev- me- ve- ne_ a- dam de- nir_ mi
Yaz dos- tum_ se- lam al- ma- ya- na_ yı- ğıt de- nir_ mi

14 (sar) yaz_ dos_ tum (sar) al- tı üs- tü beş- met_ re- lik
yaz_ dos_ tum bo- şa ge- çen öm- re_ ya- şam

19 bez_ i_ çin sar_ Yaz tah- ta- ya bir_ da_ ha tut def- te- ri

24 de_ nir_ mi

ki_ ta_ br sa- n çiz_ me_ li_ Meh- met_ A_ ğa bir gün ö- der he_ sa_ bı

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Barış MANÇO: (01.01.1943 - 01.02.1999)

Devlet sanatçısı ve kültür elçisidir. Paris'te Olympia Salonu'nda konser veren ilk Türk sanatçısıdır. 1970 yılında "Dağlar Dağlar" plağı **Altın Plak** ödülü almıştır. Müzik dünyasına iki yüzden fazla eser bırakmıştır.

BİLGİ DUVARI

Çoğaltma Noktası: Notaların sağına konulan noktalara çoğaltma noktası denir. Yanına konulduğu notanın süresini kendi süresinin yarısı kadar çoğaltır. Notanın yanına konulan çift nokta ise birinci noktanın yarısı değerindedir.

$$o \cdot = o + \text{not}$$

$$\text{not} \cdot = \text{not} + \text{not}$$

$$\text{not} \cdot = \text{not} + \text{not}$$

$$\text{not} \cdot = \text{not} + \text{not}$$

$$\text{not} \cdot \cdot = \text{not} + \text{not} + \text{not}$$

1. ETKİNLİK

Adı: Müziksel İşlemler

Amacı: Çoğaltma noktasını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda verilen müziksel işlemlerin sonucunu müziksel ifadelerle yazınız.

a) $\text{not} \cdot + \text{not} =$

b) $\text{not} \cdot + \text{not} + \text{not} =$

2. ETKİNLİK

Adı: Çoğaltma Noktası

Amacı: Çoğaltma noktasını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgide kullanılan noktalı dörtlük notaları sürelerine uygun olarak ritimleyip seslendiriniz.

EZGİ
(Çoğaltma Noktası)

Pınar CANDAN

Orta (Moderato)

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

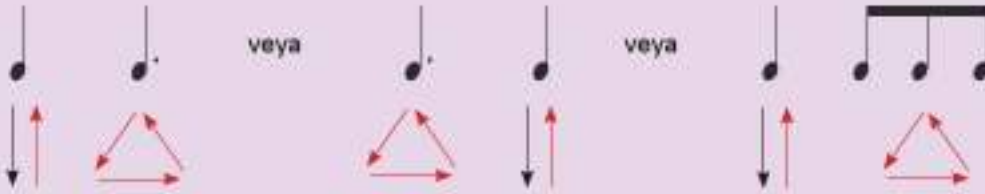
Bugüne kadar öğrendiğiniz ölçüler nelerdir? Hatırladıklarınızı paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Ölçülerin vuruş özelliklerine göre ikiyeşerli ve üçerli gruplara ayrıldığını öğrenmiştik. Basit ölçülerin vuruşları ikiyeşerli, birleşik ölçülerin vuruşları üçerliydi. Bunların dışında ikiyeşerli ve üçerli vuruşların bir arada bulunduğu ölçüler de vardır. Bu ölçülere aksak ölçü adı verilir. Bunlardan 5/8'lik ölçü birimini hatırlayalım:

Beş zamanlıdır. Biri ikiyeşerli, biri üçerli vuruştan oluşur. 2+3 veya 3+2 şeklindedir.

1. ETKİNLİK

Adı: Ayletme Beni

Amaç: 5/8'lik aksak ölçüyü hatırlama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Ayletme Beni" adlı eseri seslendiriniz.

AYLETME BENİ

Orta (Moderato)

Anon m. Türkü
Yöres : Rume

Şu kar ş k dağ da am ba ar ya

nar Lam ba n n şav k na da Fa d mem

sev g m ya zar Ay et me be

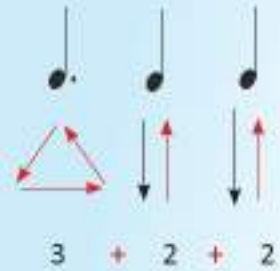
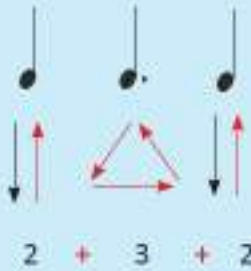
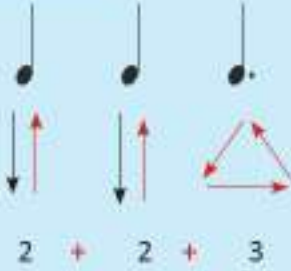
n söy et me be n A çak

yük sek te pe de Fa d mem bek et me be n

BİLGİ DUVARI

7/8'lik aksak ölçü: Yedi zamanlıdır. İkişi ikişerli, biri üçerli zamandan oluşan aksak ölçüdür. Genellikle üçerli birim sonda olacak şekilde kullanılır. Ancak üçerli birimin ortada ve başta kullanıldığı da görülmektedir.

2. ETKİNLİK

Adı: Kiremide Su Düştü

Amacı: 7/8'lik aksak ölçüyü kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Kiremide Su Düştü" adlı türküyü seslendiriniz.

KİREMİDE SU DÜŞTÜ

Anon m Türkü

Yöres : R ze

Der eyen: Muzaffer SARISÖZEN

Çabuk (A egro)

K - re - m - de su düş - tü de E - m _ ne ev - den uç _ d Za - va - an -

ne - s - n n de e - tek - e - ri tu _ tuş - di e - tek _ e - r tu - tuş - d

B r sene gördüm sen da.
Sen benden ayr düşdün.
B r daha görsem sen da,
Yaşamak bağa düşd.

DİNLEME ÖNERİLERİ

Derule
Deryalar
Dırama'nın İçinde
Çavuşlu Diye Diye

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Dizeğin altında ve üstünde bulunan ek çizgiler ne işe yarar? Bildiklerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Dizi: Müzikte belirli kurallar çerçevesinde komşu sekiz sesin art arda sıralanmasına dizi denir. Diziler isimlerini başlangıç ve bitiş seslerinden alır. Fakat aralarında bir oktav (sekiz ses) fark vardır. Dizi sesleri kalından inceye doğru sıralanıyorsa "**çıkıcı dizi**", inceden kalına doğru sıralanıyorsa "**inici dizi**" denir.

BİLGİ DUVARI

İnce re notası: Dizekte 4. çizgi üzerine yazılır.

Ince mi notası: Dizekte 4. aralığa yazılır.

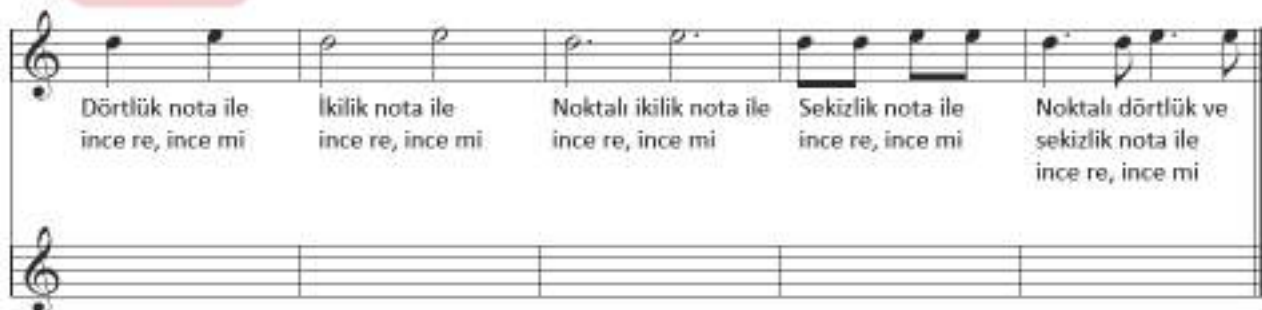

1. ETKİNLİK

Adı: İnce Re ve İnce Mi Yazıyorum **Amacı:** İnce re, ince mi notalarını kavrama. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki dizekte verilen ince re ve ince mi notalarını okuyarak boş dizeğe bu notaları kendiniz yazınız.

Bak

Yap

2. ETKİNLİK

Adı: İnce re ve İnce mi Seslendiriyorum Amacı: İnce re, ince mi notalarını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgiyi birlikte seslendiriniz.

EZGİ

(İnce re, İnce mi)

Orta (Moderato)

Özgür Menderes ÖZTÜRK

BİLGİ DUVARI

Kalın si notası: 1. ek çizginin altına yazılır.

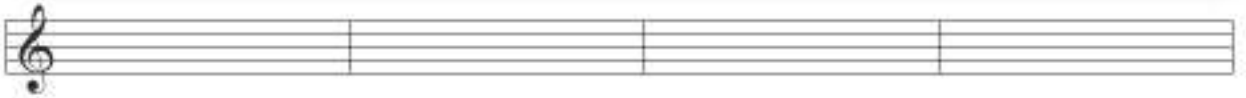
Kalın la notası: 2. ek çizginin üzerine yazılır.

1. ETKİNLİK

Adı: Kalın Si ve Kalın La Yazıyorum Amacı: Kalın si, kalın la notalarını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda adı verilen notaları dizek üzerine yazınız.

İnce re

İnce mi

Kalın si

Kalın la

2. ETKİNLİK

Adı: Kalın Si ve Kalın La Seslendiriyorum Amacı: Kalın si, kalın la notalarını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki ezgiyi birlikte seslendiriniz.

EZGİ

(Kalın la, Kalın si)

Orta (Moderato)

Özgür Menderes ÖZTÜRK

MÜZİĞİ ÇÖZÜMLÜYORUM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Bir müzik eserini seslendirirken hız (tempo) önemli midir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Hız belirtmek için kullanılan sözcüklere "hız terimleri" denir. Müzikte üç ana hız basamağı vardır.

- Yavaş hız

- Orta hız

- Çabuk hız

BİLGİ DUVARI

Hız (tempo) müziğin önemli öğelerinden biridir. Bir müzik eserinin beklenen etkiyi verebilmesi, eserin anlamına uygun hızda seslendirilmesine bağlıdır. Hız aynı zamanda eserin karakterini etkiler. Bir eserin hangi çabuklukta söyleneceği hız terimine göre belirlenir. Eserin hızını kesin olarak belirleyebilmek için ise metronom kullanılır.

HIZ TERİMLERİ	ANLAMI
Adagio	Yavaş
Andante	Orta Yavaş
Moderato	Orta
Allegro	Çabuk

1. ETKİNLİK

Adı: Toycular

Amacı: Hız basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Toycular" adlı türküyü hız basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

TOYULAR

Anon m. Ürkü

Yöres : Van

Der eyen: Hüsameddin SUBAŞ

Çabuk (Allegro)

Ev- e- r yo üs- tü- dür ke- me r be üs- tü- dür Her dem g- dem

o yâ- re koy de- s n- er dos- tu- dur oy- cu- ar yâr can ko- un da

mer can Ben sa na hay ran uy a- man a- man

2. ETKİNLİK

Adı: Hey Gidi Dünya Hey Amacı: Hız basamaklarını uygulama. Araç - Gereç: Ders kitabı, ses kayıtları

Aşağıdaki "Hey Gidi Dünya Hey" adlı şarkıyı hız basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

HEY GİDİ DÜNYA HEY

ALİ KOCATEPE

Yavaş (Adagio)

mf Lay lay....

Orta (Moderato)

f Bun- dan böy- le dü- şü- ne- rek a__ tın a- dım- la__ nı- nı- zı

El- bet bir gün mut- lu- luk- tan ya__ na a- lı- nız pa- yı- mı- zı

Bir kuş gi__ bi hür ol- sam Dey__ dey di- bi di- bi dey__ dey
Dost- luk be__ nim bay- ra- gım Dey__ dey di- bi di- bi dey__ dey

So- rul- ma__ dan ya- şa- sam hey__ gi- di dün_ ya hey
Cen- net ol__ sun du- ra- gım hey__ gi- di dün_ ya hey

f Bun- dan böy- le dü- şü- ne- rek a__ tın a- dım- la__ nı- nı- zı

El- bet bir gün mut- lu- luk- tan ya__ na a- lı- nız pa- yı- mı- zı

Lay lay...

Bundan böyle düşünerek atın adımlarınızı.

Elbet bir gün mutluluktan yana alınız payınızı.

Doğruluktan hiç şaşma dey dey dibi dibi dey dey!

Eden bulur üzölme hey gidi dünya hey!

Hiç acısı olmayan dey dey dibi dibi dey dey!

Kim var ki bu dünyada hey gidi dünya hey!

Bundan...

BİLİYOR MUYDUNUZ?

ALİ KOCATEPE

1947'de İzmir'de doğdu. Ege Üniversitesini bitirdi. Şarkıcı, besteci, söz yazarı ve prodüktör olarak yüzlerce esere imza attı. "Hey Gidi Dünya Hey"i 1974'te besteledi. Bu şarkısıyla Altın Plak ve çeşitli ödüller kazandı. Besteleriyle ülkemizi yurt dışındaki yarışmalarda temsil etti. Radyo ve televizyon programları hazırlayıp spor spikerliği yaptı.

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Müzikte gürlük, seslendirdiğimiz eserlerde nasıl bir etki yaratır? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Bir sesin kuvvetli ya da hafif olması durumuna o sesin gürlüğü denir. Müzikte üç ana gürlük basamağı vardır.

- Hafif

- Orta

- Kuvvetli

BİLGİ DUVARI

Müzikte çok hafiften çok kuvvetliye kadar uzanan çeşitli gürlük basamakları vardır. Gürlük basamaklarını gösteren sözcüklere gürlük terimleri denir. Gürlük terimlerinin kısaltmalarına ise gürlük belirteçleri denir. Bir şarkının hangi gürlükte söyleneceği gürlük belirteçleriyle gösterilir. Gürlük terim ve belirteçleri dizeğin altına yazılır. Müziksel anlatımı sıradanlıktan kurtarıp daha etkili hâle getirebilmek için gürlük değişiklikleri yapılır.

GÜRLÜK TERİMİ	BELİRTECİ	ANLAMI
Piano	<i>p</i>	Hafif
Mezzopiano	<i>mp</i>	Orta Hafif
Mezzoforte	<i>mf</i>	Orta Kuvvetli
Forte	<i>f</i>	Kuvvetli

1. ETKİNLİK

Adı: Köyümüz

Amacı: Gürlük basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı.

Aşağıdaki "Köyümüz" adlı şarkıyı gürlük basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

KÖYÜMÜZ

Orta (Moderato)

Söz: Faik CANSELEN
Müzik: Alman Ezgisi

mf kö- yü- müz kü- çü- cök *p* yol- la- n in- ce- cik
Ö- nün- de yay- la- lar e- kil- miş tar- la- lar

p Ne se- rin ye- li var *mf* Ne coş- kun se- li var
Ne gü- zel ba- ğı var Ne u- lu da- ğı var

2. ETKİNLİK

Adı: Memleketim

Amacı: Gürlük basamaklarını uygulama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

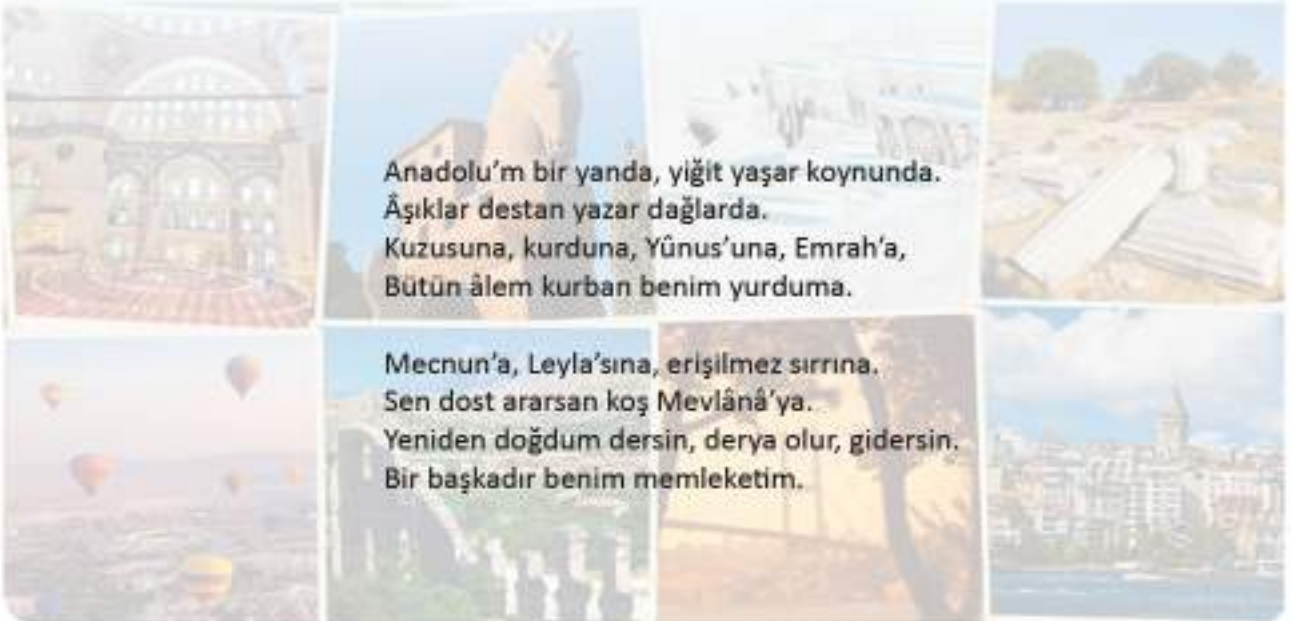
Aşağıdaki "Memleketim" adlı şarkıyı gürlük basamaklarını uygulayarak seslendiriniz.

MEMLEKETİM

Söz: Fikret ŞENES

Uyarlama

Orta (Moderato)

Anadolu'm bir yanda, yiğit yaşar koynunda.
 Âşıklar destan yazar dağlarda.
 Kuzusuna, kurduna, Yûnus'una, Emrah'a,
 Bütün âlem kurban benim yurduma.

Mecnun'a, Leyla'sına, erişilmez sırrına.
 Sen dost ararsan koş Mevlânâ'ya.
 Yeniden doğdum dersin, derya olur, gidersin.
 Bir başkadır benim memleketim.

BÖLÜM DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdaki müzik türlerini uygun hızlarla eşleştiriniz.

1. Marş	a. () Çabuk
2. Ninni	b. () Yavaş
3. Zeybek	c. () Orta çabuk
4. Horon	d. () Orta yavaş
	e. () Kuvvetli

2

Aşağıdaki belirteçleri ve anlamlarını parantez içine rakamlar gelecek şekilde eşleştiriniz.

1. D.C.	a. () Tekrar işareti
2. Fine	b. () Başa dön
3. %	c. () Son
4. ≡	d. () İşarete dön
	e. () Devam et

3

Aşağıdaki ritim kalıplarının hangisinde noktalı dörtlük nota kullanılmıştır?

- A)
- B)
- C)
- D)

4

Aşağıdaki ritim kalıplarından hangisi 7/8'lik ölçü birimine uygun değildir?

5

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
İstiklal Marşı'nı hızına uygun söylerim.		
İstiklal Marşı'nı gürlüğüne uygun söylerim.		
Müzikteki tekrar işaretlerinden senyöyü kullanırım.		
Çoğaltma noktası kullanılan ezgileri sürelerine uygun seslendiririm.		
7/8'lik aksak ölçülü müzik eserlerini seslendirebilirim.		
Yeni öğrendiğimiz sesleri dizek üzerinde gösterebilirim.		
Müzik eserlerini hız basamaklarına uyarak söylerim.		
Müzik eserlerini gürlük basamaklarına uyarak söylerim.		

2.BÖLÜM

MARŞLARIMIZ

ATATÜRK VE MÜZİK

BENİM RİTMİM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Marşlarımızı seslendireceğiz.

Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi öğreneceğiz.

Müziklere kendi ritimlerimiz ile eşlik edeceğiz.

Anahtar Kelimeler

→ Marş

→ Ritim

→ Nüans

→ Motif

→ Panel

MARŞLARIMIZ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Atatürk'ü konu alan bir marş biliyor musunuz? Biliyorsanız bu marşları dinlerken veya söylerken neler hissediyorsunuz?

1. ETKİNLİK

Adı: Atatürk

Amacı: Atatürk ile ilgili marş öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Atatürk" adlı marşı dinleyiniz ve seslendiriniz.

ATATÜRK

Orta (Moderato)

Söz: Esen BAYRAM GİNGİ
Müzik: Özgür Menderes ÖZTÜRK

mf Dö-ğün-lü-ğün-he-ye- ca-nı-la za-fer-le-rin-im-za-sıy-la A-ta-tür-kün

ay-dın-lı-ğın-da yü-rü-ye-lim-ya on-la ra yü-rü-ye-lim-ya im-la ra

f Fi-kin-le-rin-bi-zim-le he-def-le-rin-bi-zim-le Bu-vâ-tân-se-nin-e

ma-ne-tin ya-rın-la-rın-gü-ne-şi-sin ya-rın-la-rın-gü-ne-şi-sin

Yin-mi-do-kuz-e-kim-yin-mi üç-ni-san on-do-kuz-ma-yıs-lar-da Hay-ki-ni-yö-ruz

dün-ya-ya biz-va-nız-bur-da-yız biz-va-nız-bur-da-yız

2. ETKİNLİK

Adı: Ata'm

Amacı: Atatürk ile ilgili marş dinleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Ata'm" adlı marşı dinleyiniz ve seslendiriniz. .

ATA'M

Çabuk (Allegro)

Ziya AYDINTAN

mf 1-İs- tik lal gö- neş gi- bi hür al- nım- da pa- rıl- dar
2-İn- san- lık- la ün al- dı ta- ri- hin- de bu mil- let

9 Nab- zım- da a- teş gi- bi Fa- tih- ler- den bir kan- var___ A- tam
A- tam- dan e- ser kal- dı Öl- kü- müz cum- hu- ri- yet___ A- tam

18 sen ra-hat u- yu___ yol- cu- su- yuz biz hür- ri- ye- tin___ A- tam
sen ra-hat u- yu___ yol- cu- su- yuz biz hür- ri- ye- tin___ A- tam

26 *mf* sen ra-hat u- yu___ bek- çi- si- yiz cum- hu- ri- ye- tin___
sen ra-hat u- yu___ bek- çi- si- yiz cum- hu- ri- ye- tin___

3. ETKİNLİK

Adı: Bayrak Marşı

Amacı: Atatürk ile ilgili marş dinleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Bayrak Marşı"nı dinleyiniz ve seslendiriniz.

BAYRAK MARŞI

Orta Yavaş (Andante)

Söz: Hasan Ali YÜCEL

Müzik: Halil Bedri YÖNETKİN

A- ta- la- rım gök-ten ye- re in- di- may- ler ay- yı- di- zı

Bir bu- lu- ta sar- mış- lar ki ren- gi şa- fak- tan kurtu- mız

Va- zı fer- di- bay- ra- ğı mı ös- tün tut- mak her bay- rak

tan Can ve- ri- rim kan dö- ke- rim vaz- ge- çe- mem ben bu hak-

tan vaz- ge- çe- mem ben bu hak- tan

4. ETKİNLİK

Adı: Atatürk Oratoryosu Amacı: Atatürk ile ilgili müzik etkinliklerine katılma. Araç - Gereç: Ders kitabı

- a) Aşağıdaki Atatürk Oratoryosu'na sınıfınızda çalışarak öğrendiğiniz marşlarla birlikte sunmak üzere bir program hazırlayınız.
- b) Hazırladığınız programı okulunuzda Atatürk'le ilgili önemli gün ve haftalarda sununuz.

ATATÜRK ORATORYOSU

İHTİYARLAR KOROSU

Yol kapalı, yol uzun, tanyeri karanlık,
Yürür Atatürk elinde ışıık...
Geceler mi çöktü? Karalar mı bastı?
Çatılar mı göçtü? Damlar mı yıkık?
Yetişir Atatürk imdada o zaman,
Atatürk başta o zaman
İşte Atatürk o zaman büyük.

ANALAR KOROSU

Hey çelik göğüslü, kaya omuzlu!
Düşman binlerle, engel yüzbin!
Doruklar yüce, tepeler şahin,
Gene de onun buyruğu: İleri!
Yüreği, soluğu ileri...
Ordular, atılın ileri!
Kartallar sınırdan sınıra uçun!...
Yiğitler, koşun ileri!

HALK KOROSU

Nasıl atıldındı düşmana acınla,
Ellerin kanda, kırılmış kaburgan.
Nasıl doğuştundu yenilmez gücünle,
İnmeden bir soluk atından.
Büyüktü savaşın, büyüktü ulusun da,
Bastığın toprak kahraman.

ANALAR KOROSU

Sana bağlandı gönüller o gün,
Baş kodu yoluna başı olan
Sana eklendi sevgiler, saygılar,
Yüceydin daha da yüceldin o zaman...
Atatürk bir destan oldu koskoca.

İHTİYARLAR KOROSU

Açıklar, açlar, yenikler, yitkiler,
Bir uçtan bir uca çırpınan bir vatan.
İnişler, yokuşlar, göçüşler, çöküşler,
Kağnı kağnı ateş, oluk oluk kan.
Nineler dizlerini uzattı başına,

Analar saçlarını örttü üstüne,
Yorgun kanatları, omuzları kan...
Saf saftı ölümler meydanlarda,
Vurulmuş devlerdi açıkta yatan.

GENÇLER KOROSU

Göz seni görmeyince kör oldu o gün,
Bir seni bulmayan umutsuzdu.
Adını anmayan mutsuzdu,
İzinde yürüyen yol aldı o gün.

ANALAR KOROSU

Ömrün koskoca bir acıydı, Atatürk,
Kimse çekmedi sencileyin.
Baş baştı yüreğin göz gözdü.

GENÇLER KOROSU

Karaydı geceler doğularca,
Bir sen güneşçe gürledin.
İnanın dedin ulusa inanınca,
Güvenin dedin.

HALK KOROSU

El ele çıktık yola seninle,
Sen eyittin biz eyittik seninle,
Ateşe, ölüme gittik seninle
İşte önümüz sonumuz seninle,
Ya varız ya yögüz seninle...

GENÇLER KOROSU

Sen gel bize gene, Atatürk!
Yürü bizimle ölüme dirime,
Hep sen ol bizimle,
Kal bizimle,
Yürü bizimle,
Ara, bul bizimle,
Hep sen ol bizimle
Atatürk.

Selâhattin BATU

ARAŞTIRMA

Sınıfınızda sunmak üzere "Atatürk'ün müziğin gelişmesine verdiği önem" konulu bir panel hazırlığı yapınız.

ATATÜRK VE MÜZİK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Atatürk'ün Türk müziğiyle ilgili sözlerini hatırlayarak düşüncelerinizi belirtiniz.
2. Atatürk müziğe niçin önem vermiştir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

BİLGİ DUVARI

Atatürk müziği çok severdi, güzel sanatlar içinde müziğe ayrı bir önem verirdi. Atatürk müziğin yaygın bir sanat dalı olarak toplumları etkilediğini çok iyi bilirdi. Müziğin millî kültürün oluşmasında ve gelişmesindeki etkisini "Beyler, şu gördüğünüz küçük sazın bağrında bir milletin kültürü dile geliyor." sözünü ifade etmiştir.

Atatürk temeli Türk kültürüne dayanan, toplumun değerlerini içinde barındıran, millî heyecanı yansıtan, millî birlik ve beraberliğe katkı sağlayan bir müzik anlayışına sahiptir. Bu bağlamda gelecekselden ulusala, ulusaldan evrensele ulaşan bir müzik tarzı oluşturulması gerektiğine inanırdı.

Atatürk Türk müziğine büyük önem vermiştir ve Türk müziğinin gelişmesi için önemli çalışmalar yapmıştır.

Türk halk ezgileri derlenmiş, orkestralar ve korolar kurulmuştur. Halk ezgilerini Batı müziği tekniği ile seslendirme çalışmaları yapılmıştır. Müzik eğitimi için yurt dışına sanatçılar gönderilmiştir. Bu sanatçılar Türk Beşleri olarak bilinir. Türk Beşleri: Ahmet Adnan SAYGUN, Cemal Reşit REY, Ulvi Cemal ERKİN, Hasan Ferit ALNAR ve Necil Kâzım AKSES'tir.

1. ETKİNLİK

Adı: Atatürk ve Müzik - Amacı: Atatürk'ün müzik anlayışını kavrama. - Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Sınıfınızda sunulmuş olan panelle ilgili düşüncelerinizi ve panelden öğrendiklerinizi yazınız.

OKUMA ZAMANI

ATATÜRK'ÜN ANILARINDAN

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Sofya Ataşemiliteri olarak görevli olan Mustafa Kemal, davetli olduğu Carmen'in galasında, zaman zaman durgunlaşarak yapıtı izlemiş ve operanın bitiminde, perdenin en az yirmi kez açılıp kapanmasını, sahneye çiçekler taşınmasını, izleyicinin coşkun alkışlarını, artistlerin sevincini hayranlıkla gözlemlemiştir.

Bu arada Mustafa Kemal, yüzündeki burukluğun farkına varan Varna Türk Milletvekili Şakir Zümre'ye eğilip şunları söylemekten de geri durmamıştır: "Balkan Savaşı'nda yenik düşmemizin nedenini şimdi daha iyi anlıyorum. Ben Bulgarları çiftçi halk olarak biliyordum. Oysa adamların operaları bile var. Sanatçıları, müzisyenleri, dekoratörleri, hepsi var. Hepsi de eğitilmiş. Şu opera binalarına bak!"

Yemek sonrası Mustafa Kemal ve Şakir Zümre otele gidiyorlar. Yol boyunca hiç konuşmuyor Mustafa Kemal ve durgunluğu sürüyor, her ikisi de odasına çekiliyor. Aradan birkaç dakika geçiyor geçmiyor, Şakir Zümre odasının kapısında Mustafa Kemal'i görüyor.

"Uyku tutmadı, biraz konuşalım diye geldim." diyor Gazi heyecanlı bir görünümle. "Ne kadar müthiş bir olaydı!" diye ekliyor. "Çok sesli müzik, çağın gereğidir. Bulgarlar bunu başarmış. Bizim ülkemizde de operaya kavuşacağımız günleri görebilecek miyiz acaba?"

2. ETKİNLİK

Adı: Atatürk'ün Anılarından - Amacı: Atatürk'ün müzik anlayışını kavrama. - Araç - Gereç: Akıllı tahta

Atatürk'ün yukarıda anlatılan anısını sınıfınızda canlandırınız.

BENİM RİTMİM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Günlük yaşantımızdan ritme örnek verebilir miyiz? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Bildiğiniz vurmali çalgılar nelerdir? Bildiklerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Ritim: Birbiri ardına eşit aralıklı düzenlerle sıralanan vuruşlara ritim denir. Ritim müziğin hareketini dolayısıyla karakterini belirler.

- a) Aşağıdaki ritim kalıbını inceleyiniz. Notaların altlarındaki boşluklara uygun şehir isimlerini yazınız.

- b) Yukarıdaki ritim kalıbını alkışla seslendiriniz.

ETKİNLİK

Adı: Ritim Eşliği

Amacı: Müziklere doğaçlama yoluyla eşlik etme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ritim çalgıları

Öğretmeninizin sınıfa getirdiği şarkı veya türküye doğaçlama yoluyla ritim eşliği yapınız.

BİLGİ DUVARI

Motif (m): Bir müzik düşüncesinin en küçük birimidir. Müzikte anlamlı en küçük yapı taşını ifade eder. Konuşma veya yazı dilinde nasıl ki harfler heceleri, heceler sözcükleri ve sözcükler cümleleri oluşturuyorsa müzik dilinde de notalar ölçüleri, ölçüler motifleri, motifler ise cümleleri oluşturmaktadır.

1. ETKİNLİK

Adı: Ritim Oluşturalım

Amacı: Motifleri kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

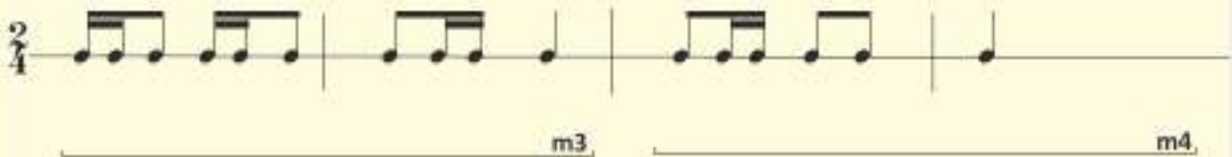

Aşağıdaki ritim kalıplarını her bir motifin altında belirtilen beden perküsyonu ile seslendiriniz.

Alkış ile

Ayak ile

Dize vurarak

Göğse vurarak

2. ETKİNLİK

Adı: Entarisi Dim Dim Yâr Amacı: Müziklere kendi oluşturduğu ritimleri yazma. Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

- Aşağıdaki "Entarisi Dim Dim Yâr" adlı türküyü seslendiriniz.
- Türkünün ritim dizeğine kendi ritim eşliğinizi yazınız.
- Türküyü çeşitli ritim çalgıları eşliğinde seslendiriniz.

ENTARİSİ DIM DIM YÂR

Anon m Türkü

Yöres : S vas

Der eyen: Ömer ŞAN

Orta (Moderato)

En ta r s d m d m yâr ge r d ye um dum yâr

Yat s ya ka dar bek e d m göz e r m yum dum yâr

H m h m h m da h m h m yâr v y v y v y da v y v y yâr

BÖLÜM DEĞERLENDİRME

1 Atatürk'ün müziğin geliştirilmesine verdiği önemi kısaca açıklayınız.

2 Aşağıdaki tabloda belirtilmiş olan ölçütlere göre adı geçen şarkılardaki sınıf başarınızı değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTÜ / ESER ADI	ATA'M	BAYRAK MARŞI	ATATÜRK
Ritmine uygun söyledik.			
Nüans ve tonlamalarına dikkat ettik.			
Anlamına uygun seslendirdik.			
Nefes yerlerine dikkat ettik.			

3 Aşağıdaki ezgi kaç motiften oluşmaktadır?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

4 "Ankara - Karaman - Gelibolu - Van"

Yukarıdaki söz kümesine uygun ritim aşağıdakilerden hangisidir?

3.BÖLÜM

ÇALGI TÜRLERİ VE TOPLULUKLARI

İNSAN SESİ VE SES TOPLULUKLARI

MÜZİKTE DİZİLER VE MAKAMLAR

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Çalgı türlerini ve topluluklarını tanıyacağız.

İnsan seslerini ve ses topluluklarını tanıyacağız.

Müzikte dizileri ve makamları tanıyacağız.

Anahtar Kelimeler

- Enstrüman
- Koro
- Orkestra
- Solo

- Mehter Müziği
- Majör
- Minör
- Makam

ÇALGI TÜRLERİ VE TOPLULUKLARI

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Ailenizde veya çevrenizde müzik aleti çalan biri var mı? Çaldıkları müzik aletinin adını söyleyiniz.
2. Çaldığınız bir müzik aleti varsa adını söyleyiniz, yoksa hangi müzik aletini çalmak istersiniz? Nedeni ile söyleyiniz.

BİLGİ DUVARI

Müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan aletlere çalgı denir. Dilimizdeki eski kullanımıyla "saz" ya da Fransızca karşılığıyla "enstrüman" da denir.

GELENEKSEL TÜRK MÜZİĞİ ÇALGILARI				KLASİK BATI MÜZİĞİ ÇALGILARI				
VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR	VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	TUŞLU ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR
 Zil Tef Kaşık Bendir Darbuka	 Mey Kaval Zurna Tulum	 Ut Tar Cura Kanun Tambur	 Rebab Kemane Klasik kemençe	 Def Ksilofon Timpani Trampet Kastanyet	 Tuba Obua Korno Trompet Trombon Klarnet Flüt	 Arp	 Org Akordiyon	 Keman Kontrbas Viyolonsel

TÜRK DÜNYASI HALK ÇALGILARI

Türkler, bin yıldan fazla bir süredir dünyanın birçok bölgesine yayılmış ve çok farklı kültürlerle etkileşim içerisinde olmuşlardır. Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan, Tataristan bu ülkelerden bazılarıdır. Bu ülkelerin çalgılarından bazıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

VURMALI ÇALGILAR	ÜFLEMELİ ÇALGILAR	TELLİ - TEZENELİ ÇALGILAR	YAYLI ÇALGILAR	TUŞLU ÇALGILAR
 Dabil Düngür Dangira	 Nay Uran Limbi Tütek Sıbzığı	 Çeng Dutar Komuz Dombıra	 Sato Kilkobız Kamança	 Garmon

1. ETKİNLİK

Adı: Çalgı Eşleştirme

Amacı: Çalgı türlerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıda verilen çalgıları kullanım biçimlerine göre uygun olan özelliklerle eşleştiriniz.

Vurmali	Piyano
Üflemeli	Darbuka
Yaylı	Kaval
Telli	Kaşık
Tuşlu	Zurna
	Ut
	Keman

2. ETKİNLİK

Adı: Çalgı Türleri

Amacı: Çalgı türlerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki çalgı görsellerini inceleyiniz. Çalgının adını ve türünü görselin altına yazınız.

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

Adı:

Türü:

BİLGİ DUVARI

YAPTIKLARI MÜZİK TÜRÜNE GÖRE OLUŞAN
ÇEŞİTLİ ÇALGI TOPLULUKLARI

1. Bando Toplulukları

Nefesli ve vurmali çalgılardan oluşan, çoğunlukla törenlerde marşları seslendiren topluluklardır.

2. Caz Müziği Çalgı Toplulukları

Caz müziklerini seslendirmek üzere genellikle saksafon, trompet, piyano, kontrbas, gitar gibi çalgılardan oluşan topluluktur.

3. Pop Müziği Çalgı Toplulukları

Pop müzik toplulukları, popüler müzik türlerini seslendirmek için oluşan topluluklardır. Bu topluluklarda her türlü vurmali, nefesli, telli, elektronik çalgılar kullanılabilir.

4. Oda Müziği Çalgı Toplulukları

En az iki, en çok on çalgıdan oluşan klasik Batı müziği türlerini seslendiren topluluktur.

5. Klasik Batı Müziği Çalgı Toplulukları

Genellikle yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşan klasik Batı müziği eserlerini seslendiren topluluktur. Senfoni ve filarmoni orkestraları bunlara örnektir.

6. Geleneksel Türk Müziği Çalgı Toplulukları

Bu topluluklar çalgı türü özelliğine göre ikiye ayrılır.

a) Türk Halk Müziği Çalgı Toplulukları

Türk halk müziği eserlerini seslendirmek amacıyla oluşturulan çalgı topluluklarıdır. Bu topluluklarda genellikle bağlama, tar, kemençe, darbuka, tef, zil, kudüm, bendir, zurna, mey, sipsi, kaval gibi çalgılar kullanılır.

b) Türk Sanat Müziği Çalgı Toplulukları

Türk sanat müziği eserlerini seslendirmek amacıyla oluşturulan çalgı topluluklarıdır. Bu topluluklarda ut, kanun, tırnak kemençe, tambur, ney, yaylı tambur, cümbüş, darbuka, tef, kudüm, klarnet gibi çalgılar kullanılır.

7. Mehter Müziği Çalgı Toplulukları

Osmanlı Devleti'nde ordunun moralini yükseltmek, savaşa giderken askeri coşturmak için kurulan vurmali ve nefesli Türk çalgılarından oluşan topluluktur. Bu toplulukta sözlü ve sözsüz eserler seslendirilir.

ETKİNLİK

Adı: Ben Hangi Çalgı Topluluğuyum

Amacı: Çalgı topluluklarını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki "Ben hangi çalgı topluluğuyum?" etkinliğini yapınız.

* Saksafon, kontrbas ve piyano benim olmazsa olmaz çalgılarımdır. Genellikle doğaçlama olarak müzik yaparım. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Benim müziğimde genellikle elektronik çalgılar yer alır. Her türlü vurmali, üflemeli ve telli çalgılar müziğime renk katar. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Sadece üflemeli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluğum. Trampet, zil, davul, korno bana eşlik eden çalgılardır. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Genellikle bağlama, kaval, tef, kabak kemane gibi çalgılar bana eşlik eder. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

* Genellikle yaylı, üflemeli ve vurmali çalgılar kullanırım. Orkestralar benim en güzel örneğimdir. Ben hangi çalgı topluluğuyum?

İNSAN SESİ VE SES TOPLULUKLARI

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Kadın ve erkek sesi arasındaki en belirgin fark nedir? Söyleyiniz.

HATIRLAYALIM

İnsanın çevresiyle iletişim ve etkileşiminde rol oynayan en önemli öge sestir. Akciğerlerimizden gelen hava, gırtlığımızda bulunan ses tellerine çarpar ve sesimizi oluşturur. Çocukluktan ergenliğe geçişte sesimizde birtakım değişiklikler olur. Bu değişikliklerin yaşandığı döneme ses değişim dönemi denir.

BİLGİ DUVARI

İnsan sesi, kadın sesi ve erkek sesi olmak üzere ikiye ayrılır. Ayrıca çocukların şarkı söyleme çağından (6 - 7 yaş), ergenlik çağına kadar gelişerek süren dönemdeki soprano ya da alto sesine çocuk sesi denir.

Kadın Sesleri:

1. **Soprano:** İnce kadın sesine verilen isimdir.
2. **Mezzosoprano:** Orta kalınlıktaki kadın sesine verilen isimdir.
3. **Alto:** Kalın kadın sesine verilen isimdir.

Erkek Sesleri:

1. **Tenör:** İnce erkek sesine verilen isimdir.
2. **Bariton:** Orta kalınlıktaki erkek sesine verilen isimdir.
3. **Bas:** Kalın erkek sesine verilen isimdir.

ETKİNLİK

Adı: Bulmaca

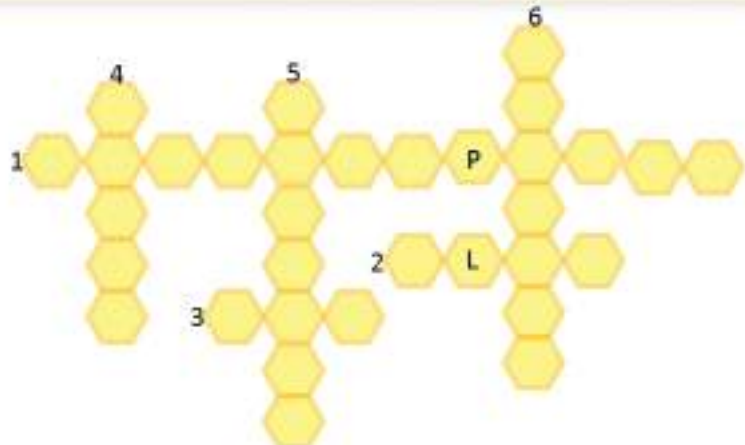
Amaç: Kadın ve erkek seslerini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Orta kalınlıktaki kadın sesi
2. Kalın kadın sesi
3. Kalın erkek sesi
4. İnce erkek sesi
5. İnce kadın sesi
6. Orta kalınlıktaki erkek sesi

BİLGİ DUVARI

Bir müzik eserini seslendirmek üzere birleşmiş insan topluluğuna koro denir. Korolar; sayısal oluşumu, ses türü, ses kapasitesi ve ses renkleri açısından dengeli, uyumlu, yaratıcı ses müziği topluluklarıdır. Korolar yaş aralığına ve cinsiyete göre sınıflandırılır.

a) Yaş aralığına göre korolar

Çocuk koroları: Ergenlik çağına girmemiş, genellikle altı - on iki yaş grubundaki çocukların oluşturduğu korolardır.

Gençlik koroları: Ses değişim dönemini tamamlamış ve genellikle lise ve üniversite gençlerinden oluşan korolardır. Gençlik korolarında seslerin tınıları belirginleştiğinden soprano, tenor, alto ve bas şeklinde sesler ayrı gruplara ayrılabilirler.

Yetişkin koroları: Yetişkin kadın ve erkek seslerinden oluşan korolardır. Bu korolar tek ve çok sesli müzik eserlerini seslendirirler.

b) Cinsiyete göre korolar

Kadın koroları: Sadece kadın seslerinden oluşan korolardır. Tek ve çok sesli müzik eserleri seslendirirler.

Erkek koroları: Sadece erkek seslerinden oluşan korolardır. Tek ve çok sesli müzik eserleri seslendirirler.

Karma korolar: Kadın ve erkek seslerinden oluşan korolardır. Bu korolar tek sesli ve çok sesli eserler seslendirir.

ETKİNLİK

Adı: Ağaç Türküsü

Amacı: Koro oluşturarak şarkı söyleme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Ağaç Türküsü" adlı eseri sınıf korusu oluşturarak birlikte seslendiriniz.

AĞAÇ TÜRKÜSÜ

Çabuk (Allegro)

Muammer SUN

Musical score for "Ağaç Türküsü" (Tree Song) by Muammer SUN. The score is in 2/4 time, key of D major, and tempo of Allegro. It consists of four staves of music with lyrics in Turkish.

Staff 1: *mf* Dağ- lar taş- lar a- ğaç o- la- cak *f* Yaz- ge- le- cek
Gün- ler ge- çe- cek ay- lar ge- çe- cek Yağ- mur ya- ğa- cak

Staff 2: kuş ge- le- cek *mf* Ül- ke- miz cen- net ka- la- cak
gü- neş a- ça- cak Her bir fi- dan a- ğaç o- la- cak

Staff 3: *f* Kaz- ma- lar e- li- miz- de çu- kur a- ça- lım
kü- rek- ler e- li- miz- de top- tak a- fa- lım

Staff 4: Yaz de- me- den kış de- me- den a- ğaç- di- ke- lım hey lım

MÜZİKTE DİZİLER VE MAKAMLAR

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Bir dizekte kalın do notası ile ince do notası arasında bulunan notaları söyleyebilir misiniz?

BİLGİ DUVARI

Majör Diziler ve Etkileri:

Majör tondaki ezgiler canlı, hareketli, coşkulu ve neşeli bir etkiye sahiptir.

ETKİNLİK

Adı: Notaların Şarkısı

Amacı: Do majör dizisini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Aşağıdaki "Notaların Şarkısı" adlı eseri ses grupları oluşturarak seslendiriniz.

NOTALARIN ŞARKISI

Çabuk (Allegro)

Muammer SUN

BİLGİ DUVARI

Minör Diziler ve Etkileri:

Minör tondaki ezgiler duygusal, hüzünlü, romantik bir etkiye sahiptir.

ETKİNLİK

Adı: Kirlara Doğru

Amacı: La minör dizisini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, EBA

Aşağıdaki "Kirlara Doğru" adlı şarkıyı ses grupları oluşturarak seslendiriniz.

KIRLARA DOĞRU

Orta (Moderato)

Ziya AYDINTAN

mf Se- rin e- sen rüz- gâr ci- çek ko- kan kır lar *f* Bek-
 Gü- müş de- re bo- yu so- ğuk pı- nar su- yu
 ler bi- zi ar- ka- daş- lar yol- cu- luk var Bek-
 ler bi- zi ar- ka- daş- lar yol- cu- luk var

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Batı müziğinde bir dizide bulunan tam ses aralıkları iki eşit parçaya bölünürken geleneksel Türk müziğinde ise dokuz eşit parçaya bölünür. Kulağımızın duyabildiği en küçük ses aralığı olan koma aralığı, makamların oluşumunda ve birbirinden ayrılmasında büyük önem taşır. Geleneksel Türk sanat müziğinde bulunan sözlü ya da sözsüz her eserin bir makamı vardır. O hâlde farklı makamda olan eserlerin verdiği duygular da birbirinden farklı olacaktır.

BİLGİ DUVARI

Segâh makamı: Geleneksel Türk müziği makamlarımızdandır.

Segâh makamı genellikle insanda dinî duygular uyandırır. Segâh makamında bestelenmiş ilahiler de vardır.

Segâh makamının dizisi aşağıdaki şekildedir:

1. ETKİNLİK

Adı: Açılır Gonca Gül Yâr

Amacı: Segâh makamını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "Açılır Gonca Gül Yâr" adlı segâh şarkıyı dinleyiniz ve seslendiriniz.

AÇILIR GONCA GÜL YÂR

Çabuk (Allegro)

Erol SAYAN

2. ETKİNLİK

Adı: Segâh Tekbîr

Amacı: Segâh makamını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

İtrî'nin aşağıdaki "Segâh Tekbîr" adlı eserini dinleyiniz ve seslendiriniz.

SEGÂH TEKBİR

Yavaş (Adag o)

İtrî

A - a - hu ek- ber A - a - hu ek- ber

a - a - he - a - a hu va - a - hu ek- ber

A - a - hu ek- ber ve - a h - hamd

3. ETKİNLİK

Adı: Salât-ı Ümmiyye

Amacı: Segâh makamını kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

İtrî'nin aşağıdaki "Salât-ı Ümmiyye" adlı eserini dinleyiniz ve seslendiriniz.

SALAT-I ÜMMİYYE

Orta yavaş (Andante)

İtrî

A - a-hûm-me sa - a - â - sey- y - d - nâ - Mu-ham-me- d - n n ne- b y - y

üm- m y - y ve a - â - â - hî - ve sah-b - hî - ve se - m

BİLGİ DUVARI

Hüzzam Makamı: 15. yüzyıla kadar bilinmeyen hüzzam makamı 16. yüzyılda büyük besteci Gazi Giray Han ile birlikte ortaya çıkmıştır. Günümüzde sevilen ve çok kullanılan bir makamdır. Yapısı itibarıyla segâh makamı ile benzerlik gösterse de insanda bıraktığı etki farklıdır.

Hüzzam makamının dizisi aşağıdaki şekildedir:

4. ETKİNLİK

Adı:İndim Havuz Başına Amacı: Hüzzam makamını kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Aşağıdaki "İndim Havuz Başına" adlı hüzzam şarkıyı dinleyiniz ve seslendiriniz.

İNDİM HAVUZ BAŞINA

Çabuk (A ego)

Anonim Türkü

Yöresi: İstanbul

Der eyen: Ahmet YAMACI

İn_ dim_ ha_ vuz_ ba_ ş_ na_ bir_ k_ z_ ç_ k_ tı_

kar_ ş_ ma_ Sev_ da_ ne_ dir_ bi_ mez_ dim_

o_ ge_ tir_ di_ ba_ ş_ ma_ Ge_ e_ mem_ ben_

gi_ de_ mem_ ben_ Her_ gü_ ze_ e_ gö_ nü_ ve_ re_ mem_ ben_ Aç_ ko_ a_ r_ n_

sar_ boy_ nu_ ma_ ü_ şü_ düm_ ü_ şü_ düm_ sa_ ra_ mam_ ben_

Havuz baş nda burma.
Çapk n karş mda durma.
Kırpık erin ok o muş,
Yeter ka bime vurma!

5. ETKİNLİK

Adı:Unutamam Seni

Amacı: Makamsal farkındalık sağlama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

a) Aşağıda notaları verilen uşşak makamındaki "Unutamam Seni" adlı şarkıyı dinleyiniz ve seslendiriniz.

b) "Açılır Gonca Gül Yâr" ve "İndim Havuz Başına" adlı eserlerle "Unutamam Seni" adlı eser arasındaki makamsal farklılığı hissedebildiniz mi? Düşüncelerinizi paylaşınız.

UNUTAMAM SENİ

Yavaş (Adag o)

Şek p Ayhan ÖZİŞİK

Gün ge r de be n (saz... ..) u nu tur sun u nu tur sun

de m ş tin (saz... ..) Ka b n de k bu der d u yu tur sun

u yu tur sun de m ş tin Ne ben se n u nu

ta b d m ne bu der d m u

yu ta b d m ne bu gön ü mü a yu

ta b d m Ah u nu ta mam se n

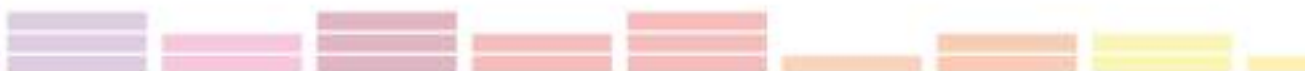
u nu ta mam se n u nu ta mam se n

1. u nu ta mam Ah 2. u nu ta mam

DİNLEME ÖNERİLERİ

1. İzmir'in Kavakları
2. Arabaya Taş Koydum
3. Fındıklı Bizim Yolumuz

BÖLÜM DEĞERLENDİRME

- 1 Nefesli ve vurmali çalgılardan oluşan topluluk, aşağıdakilerden hangisidir?
A) Bando B) Pop müziği C) Caz müziği D) Oda müziği
- 2 Aşağıdakilerden hangisi şarkı söylemek amacıyla oluşturulan insan sesi topluluğudur?
A) Orkestra B) Solo C) Şef D) Koro
- 3 Aşağıdaki çalgılardan hangisi Türk halk müziği çalgılarından değildir?
A) Bağlama B) Kaval C) Obua D) Bendir
- 4 Aşağıdakilerden hangisi caz müziği çalgı topluluğunun özelliklerindendir?
A) Vurmali çalgılardan oluşur.
B) Genellikle saksafon, trombon, piyano, kontrbas gibi çalgılardan oluşur.
C) Genellikle senfonik eserler seslendirilir.
D) Bu topluluklar çoğunlukla törenlerde kullanılan çalgı topluluğudur.

5

OZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
Çalgıları türlerine göre ayırt edebilirim.		
Çalgı topluluklarını ayırt edebilirim.		
İnsan seslerini ve ses topluluklarını ayırt edebilirim.		
Dinlediğim eserin segâh veya hüzzam makamında olduğunu fark edebilirim.		
Dinlediğim eserlerde do majör ve la minör dizilerin etkilerini hissedebilirim.		

4.BÖLÜM

DÜNYADA MÜZİK

DÜNYA MÜZİĞİNE YOLCULUK

YURDUMUZDA MÜZİK

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Dünya müzik kültürünü tanıyacağız.

Dünyadaki farklı kültürlerin müziklerini tanıyacağız.

Yurdumuzdaki müzik türlerinden eserler seslendireceğiz.

Anahtar Kelimeler

→ Tasavvuf

→ Türkü

→ Caz

→ Batı Müziği

→ Klasik

→ Pop

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. İçinde yaşadığımız çevre, müziksel beğenimizi etkiler mi? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Dünyada yaygın olarak dinlenen müzikler sizce hangileridir? Bildiklerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Yüzlerce farklı türü olmasına rağmen aslında tüm müzik türleri birkaç geniş kategori içine sığdırılabilir. Klasik, caz, popüler müzik, dünya müziği, folk (halk) müziği bu kategorilerdendir. Klasik, caz ve popüler müzik Batı dünyasına ait müzik türleridir. Dünya müziği Batı dünyası dışındaki yerlerin müziğini ifade etmek amacıyla kullanılan genel bir terimdir. Folk müzik ise yerel topluluğun müziğidir.

BİLGİ DUVARI

Klasik Batı müziği, Avrupa kökenli bir müzik türüdür. Batı müziği tonal sisteme dayalı çok sesli bir müziktir. Batı müziğinde sözlü müzik yapılmakla birlikte, daha çok çalgı müziği önem kazanmıştır. En önemli özelliği çok sesli olmasıdır.

Klasik Batı müziği tarihini beş döneme ayırmak mümkündür.

1. RÖNESANS DÖNEMİ: Müzik tarihinde çok sesliliği geliştirmesiyle bilinen 15. yüzyılın başlarından 17. yüzyılın ilk yıllarına kadar süren, tarihsel tanımı içinde ileri, atılımcı dönemdir. Avrupa kültürünün iki büyük çağı arasındaki köprüdür.

Rönesans Dönemi müziği, müzik yazısı ve çalgılarının geliştirilerek din dışı müziğe ağırlık verilen bir dönemdir.

Çalgı müziği biçimlerinden biri olan oda müziği eserleri seslendirilmiştir. Müzik yayıncılığı gelişmiş, majör ve minör diziler oluşmaya başlamış, vokal çok seslilik zirveye ulaşmıştır. Dönemin ünlü bestecileri Josquin Desprez, Orlande de Lassus, Carlo Gesualdo'dur.

Orlande de LASSUS

Antonio VIVALDI

2. BAROK DÖNEM: Bu akım 17. yüzyılda doğmuştur. Bu dönemde müzik stil olarak daha süslü bir anlatıma sahiptir. Din dışı müzikler daha da önem kazanmıştır. Dönemin en ünlü çalgısı klavsendir. Bu dönemde vokal müziğin yanı sıra enstrümantal müzik de gelişmiştir. Nota şekilleri geliştirilmiş, bugün kullanılan müzik terimleri ve kavramları çoğunlukla bu dönemde ortaya çıkmıştır.

Rönesans Dönemi'nde gelişen armoni Barok Dönem'de mükemmeye ulaşmıştır. Pişano bu dönemde icat edilmiştir. Johann Sebastian Bach, Antonio Vivaldi, Arcangelo Corelli, Claudio Monteverdi dönemin en ünlü bestecileridir.

3. KLASİK DÖNEM: Ünlü besteci Johann Sebastian Bach'ın ölümünden (1750), Ludwig van Beethoven'un ölümüne kadar (1827) geçen döneme müzik tarihinde Klasik Dönem denir. Bu dönemde eserler Barok Dönem'e göre daha sade bestelenmiştir. Opera müziğine yeni anlayış getirilmiştir. Vurmalı çalgılarla birlikte nefesli çalgılar da geliştirilerek orkestraya dahil edilmiştir. Piyano daha da ön plana çıkmıştır. Ludwig van Beethoven, Franz Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart dönemin ünlü bestecileridir.

Johann Sebastian BACH

Pyotr Ilyich TCHAIKOVSKY

4. ROMANTİK DÖNEM: 18. yüzyılın sonunda Almanya'da başlayan edebî romantizm bütün Avrupa'ya yayılmıştır. 19. yüzyılın ilk yarısında bu akımın müzik eserleri üzerindeki etkileri görülmeye başlanmıştır. Artık klasik sanatın mükemmeliyetçiliğinin yerini romantizm almıştır. Senfonik şiir doğmuş, ulusal müzik okulları bu dönemde açılmıştır. Dönemin ünlü bestecilerinden bazıları Franz Peter Schubert, Gioacchino Rossini, Hector Berlioz, Franz Liszt, Niccolò Paganini, Robert Schumann, Frederic Chopin, Johannes Brahms, Richard Wagner, Pyotr Ilyich Tchaikovsky'dir.

5. ÇAĞDAŞ DÖNEM: 19. yüzyılın sonlarından günümüze uzanan dönemdir. Yeni bir yüzyılın başlamasıyla müzik de yeni bir döneme adım atmıştır. Bu dönemde diğer dönemlerdeki gibi belli bir stil ya da kalıp yoktur. Çağdaş Dönem besteci ve yorumcuların birbirinden etkilendikleri bir dönem değil tamamen bağımsız, özgün, gerçekçi ve ait oldukları kültürün kökenine inen sanatçıların çağı olmuştur. Dönemin ünlü bestecileri Richard Strauss, Gustav Mahler, Maurice Ravel, Igor Stravinsky, Carl Orff'tur. Ayrıca Türkiye'de çok sesliliğin başlaması da bu döneme rastlar. Bu dönemin önemli Türk bestecilerinden bazıları Cemal Reşit Rey, Ulvi Cemal Erkin, Ahmet Adnan Saygun, Necil Kazım Akses, Ferit Tüzün, Hasan Ferit Alnar, Muammer Sun'dur.

Richard STRAUSS

1. ETKİNLİK

Adı: Rönesans Dönemi

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Rönesans Dönemi bestecilerinden Josquin Desprez'in "Ave Maria" adlı eserini dinleyerek eserle ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Barok Dönem

Amacı: Dünya müziklerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Barok Dönem'in bestecilerinden Antonio Vivaldi'nin "Yalnızlık Senfonisi" adlı eserini dinleyerek eserle ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

3. ETKİNLİK

Adı: Klasik Dönem

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Klasik Dönem bestecilerinden Wolfgang Amadeus Mozart'ın "Türk Marşı" adlı eserini dinleyiniz. Eseri daha önce dinlediğiniz Rönesans Dönemi'ne ve Barok Dönem'e ait eserlerle karşılaştırıp düşüncelerinizi söyleyiniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Mozart doğuştan öyle büyük bir yeteneğe sahiptir ki ilk bestesini beş yaşında yapmış ve sadece bir yıl sonra konser vermeye başlamıştır.

Wolfgang Amadeus MOZART

4. ETKİNLİK

Adı: Romantik Dönem

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

Romantik Dönem bestecilerinden Frederic Chopin'in "Nocturne" adlı eserini dinleyiniz.

5. ETKİNLİK

Adı: Çağdaş Dönem

Amacı: Dünya müziklerini tanıma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Çağdaş Dönem'in Türk bestecilerinden Ulvi Cemal Erkin'in "Köçekçe" adlı eserini dinleyerek duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

6. ETKİNLİK

Adı: Neşeye Şarkı

Amaç: Dünya müziklerini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Klasik Batı müziği örneği olan "Neşeye Şarkı" adlı aşağıdaki eseri ses grupları oluşturarak birlikte seslendiriniz.

NEŞEYE ŞARKI

Söz: Ziya AYDINTAN - Saip EGÜZ
Müzik: Ludwig van BEETHOVEN

Orta (Moderato)

1. 2.

f Kar-deş-çe-lün ey in-san-lar bu-nu is-ter Tan-rı-mız
Bu dün-ya-da her-şey ge-çer en son sa-na dost ka-lır

6 **mf** in-san-lı-ğa doğ-ru lu-ğa göğ-sü-nü aç kork-ma sa-kin

10 **f** Hür doğ-muş-tur in-sa-nog-lu hür ya-şa-mak hak-ki-dir

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Ludwig van Beethoven ömrünün son yirmi beş yılı boyunca işitme sorunları yaşamış, son on yılını ise tamamen sağır olarak geçirmiştir ama bu süreç içerisinde beste yapmaya devam etmiştir.

Ludwig van BEETHOVEN

BİLGİ DUVARI

CAZ MÜZİK

İçerdiği müzikal nitelik ve gelişim çizgisiyle 20. yüzyıl müziğinin başlıca etkenlerinden biri olan popüler müziğin bir çeşididir. 19. yüzyılın sonlarında doğmuş, 20. yüzyılda bütün dünyada benimsenmiş ve yaygınlaşmıştır. Kaynağında ve gelişim sürecinde Amerikan zencilerinin yaratıcılığı vardır. Aslen kökeni Afrika'ya dayanır. Amerika'ya köle olarak getirilen Afrikalılar müziklerini de getirmişlerdir. Zencilerin köle olarak tarlalarda çalışırken çektiikleri eziyetleri anlattıkları şarkılar cazın temelini oluşturmuştur. 1920'lerden sonra bütün dünyaya yayılmıştır. Caz müzik doğaçlamanın ürünüdür. Müzisyenler doğaçlama sırasında melodilerin ritimleriyle oynarlar. Cumhuriyetin ilk yıllarından sonra caz müzik ülkemizde tanınmaya başlamıştır. Çok yaygın olmamakla birlikte ülkemizdeki saygın yerini korur. Türkiye'de ilk Caz Festivali 1982'de İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Caz Müzik Grubu

7. ETKİNLİK

Adı: Caz Müzik

Amacı: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Dave Brubeck'e ait caz türündeki "Take Five" adlı eseri dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz bu eser ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

BİLGİ DUVARI

POP MÜZİK

Pop müzik 1950'li yıllarda Amerika'da doğmuştur. Amerikan halkının etnik, dans ve hafif müzik şarkılarından doğmuş ve İngiltere'de büyük gelişme göstererek bütün dünya ülkelerine yayılmıştır.

Ülkemizde pop müzik, Türk şarkıcıların yabancı pop şarkıları yazıldıkları dillerde söylemesiyle başladı. Daha sonra bu tür şarkılara Türkçe sözler yazıldı. Yeniden düzenlenerek Türkçe sözlerle seslendirilen bu tür eserlere düzenleme eser (aranjman) adı verilir. Aranjmanlardan sonra ezgileri bu yabancı şarkılara benzeyen şarkılar bestelenmeye başlandı. Bu aşamalardan sonra da Türk pop müziği doğmuş oldu.

Mazhar - Fuat - Özkan

8. ETKİNLİK

Adı: Pop Müzik

Amaç: Dünya müziklerini öğrenme.

Araç - Gereç: Ses kayıtları, akıllı tahta vb.

"No Volvere" ve "Asla Vazgeçemem" adlı şarkıları dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz şarkılarla ilgili düşüncelerinizi yazarak, arkadaşlarınızla paylaşınız.

DÜNYA MÜZİĞİNE YOLCULUK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

Farklı kültürlerin müziklerini dinliyor musunuz? Dinledikleriniz varsa adlarını söyleyiniz.

BİLGİ DUVARI

İnsanın olduğu her yerde var olan müzik sanatının tarihsel serüveni oldukça zengindir. Yaşanılan çağın, coğrafyanın, gelenek ve göreneklerin müzik üzerindeki etkisi büyüktür. Bu etkiler yörelerin, bölgelerin, toplumların geleneksel müzik birikimlerinin oluşmasını ve farklı müzik kültürlerinin doğup gelişmesini sağlamıştır. Yüzyılların ötesinden, zamanın ve yaşamın süzgecinden geçerek gelen bu müzik kültürleri, müzik dünyasına çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır.

ETKİNLİK

Adı: Dünya Müzikleri

Amaç: Dünya müziklerini tanıma.

Araç - Gereç: Akıllı tahta, ses kayıtları

a. Aşağıdaki adları ve görselleri verilen dünya müziği örneklerini dinleyiniz.

İSPANYA - ZİNGARELLA

UZAK DOĞU - ZEÇA

YUNAN - SİRTAKİ

KAFKAS - ŞEYH ŞAMİL

ARAP - ASFUR

LATİN - GUANTANAMERA

BALKAN - YOVANO YOVANKE

İRAN - NEVAYİ

b. Dinlediğiniz müziklerden hangisi sizi daha çok etkiledi? Bu müziklerle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

YURDUMUZDA MÜZİK

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Geleneksel kelimesi size neyi düşündürüyor? Günlük hayatınızdan örneklerle açıklayınız.
2. Müzikte geleneksellik size neyi düşündürür? Düşüncelerinizi paylaşınız.

HATIRLAYALIM

Toplumlara birbirinden ayırt edici özellikler taşıyan, uzun yılların birikimi sonucu kendiliğinden oluşan, nesilden nesile aktarılacak süregelen bilgi, alışkanlık ve davranış gibi değerlerin tümüne **gelenek** denir.

Uzun bir süreç içerisinde toplumumuz tarafından oluşturulmuş, yaşanan çağa ve olaylara göre kendini yenileyerek kendine özgü nitelikleriyle günümüze ulaşan müziklerimiz için **geleneksel müzik** tabirini kullanırız.

Türk halk ve Türk sanat müziği, tasavvuf müziği, mehter müziği, çok sesli Türk müziği geleneksel müzik türlerimizdendir.

BİLGİ DUVARI

TÜRK HALK MÜZİĞİ

Halkın ortak duygu, düşünce ve yaşayışının sade ve içten ezgilerle söylenmesi ya da çalınmasıdır. Türk halk müziği hiçbir sanat kaygısı olmadan acı, sevinç, sevgi, hasret, gurbet, kahramanlık vb. konuları işler. Türk halk müziği yöresel özelliklerinden dolayı ritim yönünden çok zengindir. Türk halk müziğinin en önemli özelliklerinden biri anonim olmasıdır.

1. ETKİNLİK

Adı: Kaşların Karasına **Amacı:** Halk müziği ile ilgili düşüncelerini söyleme. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Neşet Ertaş'ın seslendirdiği "Kaşların Karasına" adlı türküyü dinleyiniz. Dinlemiş olduğunuz eser ile ilgili duygu ve düşüncelerinizi yazınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Altın Hızma Mûlayım Amacı: Türk halk müziği örneğini seslendirme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Altın Hızma Mûlayım" adlı türküyü seslendiriniz.

ALTIN HIZMA MÜLAYİM

Orta (Moderato)

Anon m Türkü

Yöres : Kerkük

Der eyen: N da TÜFEKÇİ

19

(saz... ..)

4

8

A - tın_ h z_ ma_ mü_ a_ y m_

10

_ se- n Hak- tan_ d- e_ y m_ (saz)

13

Yaz gü_ nü_ tem_ muz_ da_

15

_ sen ter- e men_ s- e_ y m_ (saz)

18

... ..) Gün gör_ düm_ gün_ er_ gör_ düm_

21

_ se- n gör- düm_ şad o_ dum_

BİLGİ DUVARI

TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Kendine has ses, usul ve makam yapısı olan, ortaya çıkışı geçmiş yüzyıllara dayanan müzik türüdür. Türk sanat müziği geleneksel anlayışa bağlı kalınarak sanatsal amaçlarla sürdürülüp geliştirilmiştir.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Zeki Müren (1931 - 1996): Şarkıcı, besteci, söz yazarı, oyuncu ve şair. "Sanat Güneşi" olarak sevilen Zeki Müren Klasik Türk müziğinin önemli isimlerindendir. 1955 yılında, müzik kariyerinde önemli bir noktaya gelen Zeki Müren, "Manolyam" adlı kürdilihicazkâr makamındaki parçasıyla Türkiye'de verilmeye başlanan "Altın Plak" ödülünün ilk sahibi olmayı başardı.

3. ETKİNLİK

Adı: Manolyam

Amaç: Türk sanat müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı

Türk sanat müziği örneği olan "Manolyam" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

MANOLYAM

Orta (Moderato)

Zeki MÜREN

BİLGİ DUVARI

TASAVVUF MÜZİĞİ

Dini duyguların ifade edildiği müzik türüdür. Tasavvuf felsefesine uygun olarak insanın Allah'a olan kulluğunun farkına varmasını sağlamak için yapılır.

4. ETKİNLİK

Adı: Ben Yürürüm Yane Yane - Amaç: Tasavvuf müziği örneğini seslendirme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Tasavvuf müziği örneği olan "Ben Yürürüm Yane Yane" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

BEN YÜRÜRÜM YANE YANE

Yavaş (Adag o)

Yunus EMRE

Ben yü rü rüm ya ne ya ne aşk bo ya d
Gâh e se r m ye er g b gâh to za r m
Ben Yu nu sum b ça re y m dost e n den
be n ka ne Ne a k em ne d va ne
yo ar g b Gâh co ça r m se er g b
a va re y m Baş tan a ya ğa ya re y m
ge gör be n aşk ney e d Ah ge gör be n be n
aşk ney e d der de g r f târ ey e d

BİLGİ DUVARI

MEHTER MÜZİĞİ

Osmanlı İmparatorluğu döneminde savaşlarda ordu düzenini sağlamak, askerlerin cesaretini arttırmak amacıyla oluşturulmuş geleneksel askerî müzik türüdür.

5. ETKİNLİK

Adı: Eski Ordu Marşı

Amacı: Mehter müziği örneğini seslendirme.

Araç - Gereç: Akıllı tahta

Mehter müziği örneği olan "Eski Ordu Marşı" adlı aşağıdaki eseri seslendiriniz.

ESKİ ORDU MARŞI

Orta (Moderato)

Söz: İsmail Hakkı Bey

Müzik: Ali Rıza Bey

f Ccd- din- de- den nes__ lin ba- ban Hep__ kah- ra__ man Türk mil- le- ti
Türk mil- le- ti Türk__ mil- le- ti Aşk__ l- le__ sev mil- li- ye- ti

Or- du- la- nın pek__ çok za- man__ Ver- miş- ti ler__ dün__ ya- ya şan
Kah- ret va- tan düş__ ma- nı- nı__ Çek- sin o me__ lun__ zıl- le- ti

BİLGİ DUVARI

ÇOK SESLİ TÜRK MÜZİKLERİ

Kültürümüzü yansıtan ezgilerin armoniyle çok sesli hale getirilmesi sonucu oluşan müzik türüdür. Çok sesli Türk müziğinin oluşumunda cumhuriyetin ilanından sonra Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde müzik alanında yapılan çalışmalar etkili olmuştur.

6. ETKİNLİK

Adı: Dere Geliyor Dere Amacı: Çok sesli Türk müziğini kavrama. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Çok sesli Türk müziği örneği olan "Dere Geliyor Dere" adlı eseri seslendiriniz.

DERE GELİYOR DERE

Çabuk (Allegro)

Anonim Örkü
Yöres : Kırıkare
Düzenleyen: Muammer SUN

Ge yor de re ye e e

De re ge yor de re ye e e ye e e

e se r yor de re ye e e

ku mu nu se re se re ye e e

Dere beni götür ye e e ye e e
Sen ne de ğ in yere ye e e
Ben armudu d ş ed in ye e e ye e e
Sap nı gümüş ed in ye e e
Sev d ğ in sm n ye e e ye e e
Mend me ş er m ye e e

7. ETKİNLİK

Adı: Kara Üzüm Salkımı

Amacı: Çok sesli Türk müziğini kavrama.

Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta vb.

Çok sesli Türk müziği örneklerinden "Kara Üzüm Salkımı" adlı eseri dinleyiniz. Eserle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

8. ETKİNLİK

Adı: Müzik Arşivi

Amacı: Sınıf arşivi oluşturma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, ses kayıtları vb.

Yurdumuza ait dinlediğiniz çeşitli eserlerinden bilişim teknolojisi araçlarının (bilgisayar, çeşitli bellek birimleri vb.) desteği ile bir sınıf arşivi oluşturunuz. Arşivinizde yer alan eserleri yazarak sınıfınızda arkadaşlarınızla paylaşınız.

MÜZİK ARŞİVİMİZ

Notası Olan Eserler	Türk Halk Müziği	Türk Sanat Müziği	Popüler Müzik	Klasik Batı Müziği	Türk Toplulukları Müzikleri

BÖLÜM DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdakilerden hangisi Çağdaş Dönem bestecilerindendir?

A) Josquin Desprez

B) Johann Sebastian Bach

C) Antonio Vivaldi

D) Carl Orff

2

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

Türk halk müziğinin en belirgin özelliği olmasıdır.

Dini duyguların ifade edildiği müzik dir.

Eski Ordu Marşı türüne örnektir.

Kültürümüzü yansıtan ezgilerin armoni ile birleşmesi sonucu oluşan müzik türüne denir.

3

Aşağıdakilerden hangisi Romantik Dönem'in özelliklerinden değildir?

A) Senfonik şiir doğmuş, ulusal müzik okulları açılmıştır.

B) 18. yy'da Almanya'da yayılmaya başlamıştır.

C) Nota şekilleri gelişmiştir.

D) Bu dönemde mükemmeliyetçiliğin yerini romantizm almıştır.

4

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

EVET

HAYIR

Farklı kültürlerle ait müzik türlerini dinlerim.

Dinlediğim müziğin Türk halk müziği veya Türk sanat müziği olduğunu ayırt edebilirim.

Dinlediğim çeşitli türlerdeki müziklerden oluşan sınıf arşivi oluşturabilirim.

Dinlediğim uluslararası müzikleri türlerine göre ayırt edebilirim.

Yurdumuza ait müzik türlerinden eserler seslendirebilirim.

Dinlediğim farklı türdeki müziklerle ilgili duygu ve düşüncelerimi ifade edebilirim.

5.BÖLÜM

TÜRKÜLERİMİZİN YAŞANMIŞ ÖYKÜLERİ

MÜZİĞİMİZE SES VERENLER

BENİM EZGİM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

Türkülerimizin yaşanmış öykülerini araştıracağız ve canlandıracağız.

Türk müziği kültürünü tanıyacağız.

Kendi ezgilerimizi oluşturacağız ve sesle direceğiz.

Anahtar Kelimeler

- Anonim
- Öykü
- Ozanlar
- Ezgi

- Gelenek
- Âşık
- Türkü
- Halk Şiiri

TÜRKÜLERİMİZİN YAŞANMIŞ ÖYKÜLERİ

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

...
 Ah bu türküler
 Türkülerimiz
 Ana sütü gibi candan
 Ana sütü gibi temiz
 Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
 Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.
 Ah bu türküler,
 Köy türküleri
 Dilimizin tuzu biberi
 Memleket ahvalini onlardan sor
 Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i
 Öleni, kalanı, gidip gelmeyenini...
 Ben türkülerden aldım haberi.
 ...

Türküler Dolusu, Bedri Rahmi EYÜBOĞLU

1. Yukarıdaki şiiri okuyarak türkülerimizin insan ve toplum hayatındaki yeriyle ilgili düşüncelerinizi paylaşınız.
2. "Türkü yakmak" ne demektir? "Yakmak" kelimesinin anlamı üzerinde düşünerek yorumlayınız.

ARAŞTIRMA

"Bitlis'te Beş Minare" adlı türkünün hikâyesini internet, kütüphane vb. kaynaklardan yararlanarak araştırınız.

YÜREKTEN YAKILAN TÜRKÜLERİMİZ

Türkülerimiz kültürümüzün en önemli parçalarından biri. Geçmişten günümüze insanımızın acıları, sevinçleri, hüznü, neşesi onlarda saklı. Öylesine samimi söylenmişlerdir ki yeri gelir neşemize neşe katar yeri gelir derdimize ortak olur yeri gelir içimizi sızlatır; gün olur hüznümüzü hafifletir gün olur efkârımızı dağıtır gün olur en mutlu anımızda gönül telimizi titretir. Kısacası bize bizi anlatır. Duyguların yoğunluğu, ezgilerin özgünlüğü ve sazla sözün uyumu birleşince halkın eseri çıkar ortaya. Söylendikçe demlenir, dilden dile aktarıldıkça daha da güzelleşir.

Halkımızı derinden etkileyen olaylar, durumlar türkülerin konusu olmuştur hep. Türkülerin yaşanmış olayları çoğu zaman unutulmuş sazın, sözün, ezginin gerisinde kalmıştır ama onların bir hikâyesi hep vardır. Kültürümüzde ayrı bir yeri olan Yemen türküleri de bunlardan bir tanesidir. Yüreğin derinliklerinden kopup gelen acı ve gözyaşı yüklü Yemen türküleri Anadolu'nun bir feryadıdır aslında. Peki, nedir Yemen'in hikâyesi?

Arap Yarımadası'nın güneybatı köşesinde bulunan Yemen, Yavuz Sultan Selim zamanında Osmanlı topraklarına katılır. Osmanlı İmparatorluğu Yemen'de tam dört asır hüküm sürer. Dile kolay! Bu süreç içerisinde kutsal toprakları elde tutmak ve hâkimiyeti devam ettirmek için Yemen'e sürekli asker gönderilir. Askerlerimizin yolu uzun ve meşakkatlidir. Yemen'e giden yol da Yemen de ölüme davetiye çıkarır. Bu bölgeye doğru yol alan askerler henüz Yemen'e varmadan yolda can vermeye başlar.

Yemen'in coğrafi koşulları zordur: çöller, sarp yokuşlar, uçurumlar, yüksek dağlar... Bunlara bir de çetin iklim şartları eklenir: çöl fırtınaları, kızgın güneş, aşırı sıcaklar... Açlık, susuzluk, kızıl humma bırakmaz Mehmetçiğin yakasını. Üstüne bir de Yemen'deki isyanlar, savaşlar eklenince Anadolu'nun yağız delikanlısına geçit vermez Yemen, geri dönmek sadece bir hayal olur.

1. Dünya Savaşı yıllarına kadar sürer yiğitlerimizin bu macerası. Yemen halkı İngilizlerle iş birliği yaparak Osmanlı'ya karşı ayaklanır. Yine yüz binlerce asker sevk edilir dönülmez topraklara. Mehmetçik büyük fedakârlıklarla kahramanca savaşır Anadolu'dan binlerce kilometre uzakta ve dökülür birer birer Yemen'in kumuna, taşına toprağına. Yemen çölü binlerce Mehmetçiğin kanıyla sulanır; çöller, dağlar, uçurumlar şehitlerimize mezar olur. Gözlerini kırpmadan canlarını feda etmelerine rağmen isyanların ardı arkası kesilmez. Yemen'deki dört asırlık Osmanlı hâkimiyeti yapılan anlaşmalarla sona erer.

Anadolu'nun gözü yaşlı, bağı yanık, yüreği yaralıdır. Yüreker parçalanmasın mı, ağıtlar yakılmasın mı? Analar, gelinler, kızlar, yavrular ağlar gidip de dönmeyenlere. Yankılanır bütün Anadolu'nun dağlarında bu acının feryatları, ağıtları ve türkülerle gelir bize Yemen'in acısı:

Havada bulut yok bu ne dumandır?
Mahlede ölüm yok bu ne figandır?
Şu Yemen elleri ne de yamandır!

Anom Yemen'dir, gülü çemendir.
Giden gelmiyor, acep nedendir?
Burası Muş'tur, yolu yokuştur.
Giden gelmiyor, acep ne iştir.

Kışının önünde redif sesi var.
Bakın çantasında acep nesi var?
Bir çift kundurayla bir de fesi var.

1. ETKİNLİK

Adı: Yemen Türküsü'nün Hikâyesi Amacı: Türkü hikâyelerini öğrenme. Araç - Gereç: Ders kitabı

"Yemen Türküsü"nün hikâyesini sınıfta canlandırınız.

2. ETKİNLİK

Adı: Yemen Türküsü Amacı: Halk türküsü söyleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Yemen Türküsü"nü birlikte dinleyiniz ve seslendiriniz.

YEMEN TÜRKÜSÜ (Havada Bulut Yok)

Yavaş (Adagio)

Anonim Türkü
Yöresi: Muş

Der eyen: Muzaffer SARISOZEN

Ha-va- da bu- ut_ yok_ bu ne_ du- man_
Şu da- ğ n ar- d n_ da_ re- dif_ se- si_
4 d r Mah- e- de ö- üm_ yok_ bu- ne_ şi- van_
var Va- r n ba- k n_ çan_ ta_ s n- da_ ne- si_
7 d r Şu Ye- men e- e_ ri_ ne de_ ya- man_
var Bir çift pa- buç_ i_ e_ bir de_ fe- si_
10 d r_ A- nom_ Ye- men_ dir_ gü- ü_ çe_ men_
var_ Bu- ra_ s_ Muş_ tur_ yo- u_ yo_ kuş_
12 dir_ gi- den_ ge_ mi_ yor_ a- cep_ ne- den_ dir_
tur_ gi- den_ ge_ mi_ yor_ a- cep_ ne iş_ tir_

3. ETKİNLİK

Adı: Bitlis'te Beş Minare Türküsü'nün Hikâyesi Amacı: Türk hikâyelerini öğrenme. Araç - Gereç: Ders kitabı

Araştırdığınız "Bitlis'te Beş Minare" adlı türkünün hikâyesini sınıfta canlandırınız.

4. ETKİNLİK

Adı: Bitlis'te Beş Minare Amacı: Halk türküsü söyleme. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Aşağıdaki "Bitlis'te Beş Minare" adlı türküyü seslendiriniz.

BİTLİS'TE BEŞ MİNARE

Anonim Türkü

Yöres: Bitlis

Derleyen: Nazım ZÜLFİKAR

Orta (Moderato)

3/4

1. B t- s- te beş m - na re
Tü- fen- g m do u saç ma

3. Be- r ge oğ an be r ge Yü- re- ğ m
Be- r ge oğ an be r ge Gü- ze- m

6. do u ya re be- r ge ca nan be r ge
ben den kaç ma be- r ge ca nan be r ge

9. İs- te- rem ya nan ge em
Dok- san do kuz ya- rem var

11. Be- r ge oğ an be r ge Ce- b m- de
Be- r ge oğ an be r ge B r ya- re

14. yok beş pa re be- r ge ca nan be r ge
de sen aç ma be- r ge ca nan be r ge

MÜZİĞİMİZE SES VERENLER

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Türk müziğinin tarihsel süreci hakkında ne biliyorsunuz? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Kimlere ozan denir? Ozanların kültürümüzdeki yeri ve önemi nedir?

BİLGİ DUVARI

HACI BEKTAŞ-I VELİ

13. yüzyıl düşünürlerindendir. Anadolu'daki tasavvuf düşüncesine damgasını vuran halk ozanlarından biridir. Din anlayışının ahlak temelli bir nitelik kazanmasında etkili olmuştur. Türk dili ve kültürünün yabancı etkilerden ve her türlü yozlaşmalardan korunması çabasını ömrü boyunca sürdürmüştür. Ortaya koyduğu öğretisi her türlü bağnazlıktan uzak, çağa uyan ilkeler bütünüdür. *Makalat* en önemli eseridir.

Erkek dışı sorulmaz muhabbetin dilinde
Hakk'ın yarattığı her şey yerli yerinde
Bizim nazarımızda kadın erkek farkı yok
Noksanlıkla eksiklik senin görüşlerinde

YÜNUS EMRE

13. yüzyıl tasavvuf şairidir. Şiirlerinden Eskişehir dolaylarında yaşadığı anlaşılmaktadır. İnsan ve Allah sevgisine dayanan bir dünya görüşü geliştirmiştir. Onun sevgi ve engin hoşgörü anlayışı bütün dünyada büyük bir şair olarak tanınmasını sağlamıştır. Şiirlerinin çoğu bestelenmiş ve hakkında birçok kitap yazılmıştır. *Ben Giderim Yane Yane*, *Benim Adım Dertli Dolap*, *Şol Cennetin İrmakları* en tanınmış şiirlerindendir.

İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsün
Ya nice okumaktır

BİLGİ DUVARI

MEVLÂNÂ CELÂLEDDİN-İ RUMÎ

13. yüzyıl tasavvuf şairidir. Belh şehrinde doğan Mevlânâ daha sonra Anadolu'ya gelerek yaşamını Kon-ya'da sürdürmüştür. Yaşam felsefesini "Hamdım, piştım, yandım." sözüyle özetlemiştir. Yüzyıllarca süregelen bir hoşgörü anlayışının temsilcisidir. Bu anlayışı "Ne olur-san ol yine gel." sözüyle ifade etmiştir. Tasavvuf fel-sefesinin Anadolu'da gelişmesine ve yaygınlaşmasına büyük katkı sağlamıştır. *Mesnevi* ve *Divan-ı Kebir* en önemli eserlerindendir.

Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol
Şefkat ve merhamette güneş gibi ol
Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol
Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol
Ya olduğun gibi görün, ya görüldüğün gibi ol

Düşman geldi tabur tabur dizildi
Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icat oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

KÖROĞLU

16. yüzyılda yaşadığı sanılmaktadır. Orta Asya'dan Tuna boylarına kadar ünü yayılmıştır. Gördüğü hak-sızlık nedeniyle Bolu Beyi'ne başkaldırışı ile gelişen hikâyesini halk çok sever. Evliya Çelebi de Seyahatna-me adlı eserinde Köroğlu'nun şairliği ve kahramanlığından bahseder.

KARACAOĞLAN

17. yüzyılda Toroslar, Adana, Mersin, Antalya yörelerinde yaşadığı ve yine bu yörelerden birinde öldüğü rivayet edilir. Aşk konusunu işleyen şairlerin en önde gelenlerindendir. Şiirlerinde insan sevgi-sini ve aşkı şaşırtıcı benzetmelerle anlatır. Dili çok sadedir. Türkçeyi iyi kullanmıştır.

Ağacın eyisi özünden olur
Yiğidin eyisi sözünden olur
İl için ağlayan gözünden olur
Ağlama hey gözü yaşın sevdiğim

1. ETKİNLİK

Adı: İncecikten Bir Kar Yağar **Amaç:** Türk müziği kültürünü tanıma. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, akıllı tahta

Karacaoğlu eserlerinden biri olan "İncecikten Bir Kar Yağar" adlı türküyü dinleyiniz ve seslendiriniz.

İNCECİK TEN BİR KAR YAĞAR

Orta (Moderato)

Söz: Karacaoğlu
Müzik: Sadettin KAYNAK

1.

İn ce cik ten bir kar ya ğar to zar E f E f d ye
Ka ra co ğ an ey me e rn gö nü sev mez de ğ me e rn

2.

5 E f d ye De gö nü hay ran o muş ge zer E f
de ğ me e rn l i k e m ş dü ğ me e r çö zer E f

9 E f d ye Yâr sa na hay ran can sa na kur
E f d ye

13 ban Der d me der man bu a mam

16 aşk tan e a man aşk tan e a man

BİLGİ DUVARI

FUZULİ

16. yüzyıl divan şairlerindendir. Yaşamı Kerbela ve Bağdat'ta geçmiştir. Türkçenin yanında Arapça ve Farsçayı da çok iyi bilir. Şiirlerinde ilahi aşk kavramını ve tasavvuf düşüncesini işlemiştir. Aşk, ızdırabı, dünyevî zevk ve zenginliklerin geçiciliğini duru bir Türkçe ve büyük bir sanat gücüyle anlatmıştır. *Leyla ve Mecnun*, *Beng ü Bade*, *Şikâyetname* en önemli eserlerindendir.

Beni candan usandırır cefâdan yâr usanmaz mı
Felekler yandı âhimdan murâdım şem'i yanmaz mı

Kamu bîmârına cânân deva-yı derd eder ihsan
Niçün kılmaz bana derman beni bîmar sanmaz mı

Derdim çoktur hangisine yanayım
Yine tazalandı yürek yarası
Ben bu derde nerde derman bulayım
Meğer Şah elinden ola çaresi

PİR SULTAN ABDAL

Pir Sultan Abdal; 16. yüzyılda yaşamış, ünlü halk şairidir. Alevî kökenli olan şairin kaynaklarda yaşamı hakkında net bilgiler yoktur. Hayatına yönelik edinilen bilgiler, genellikle, şiirlerinden, kuşaktan kuşağa anlatılan hikâyelerden ve söylentilerden elde edilmiştir.

Şiirlerinde Allah, İslamiyet, Hz. Muhammed, On İki İmam ve Ehl-i Beyt konularını işlemiştir. Sosyal hayatın sorunları ve kişiler arası ilişkileri ders veren bir üslupla anlatmış ve Aleviliğin din anlayışını, dünya görüşünü dile getirmiştir. Bunların yanı sıra, Pir Sultan Abdal din dışı eserlerinde, doğa, insan ve hayvan sevgisini anlatmıştır.

ABDÜLKADİR MERÂĞİ

Azerbaycan'ın Meragan şehrinde doğmuştur. Zamanında müzik bilimcisi olarak üne kavuşmuştur. Geleneksel Türk musikisinin ilk büyük bestecisidir. Müzik bilgisinden ötürü "Hoca" diye anılmıştır. Genç yaşta müzik yeteneğinden dolayı ünlenmiştir. *Kenzü'l Elhan*, *Camiü'l Elhan* başlıca eserleridir.

2. ETKİNLİK

Adı: Geçti Dost Kervanı Amacı: Türk müziği kültürünü tanıma. Araç - Gereç: Ders kitabı, akıllı tahta

Pir Sultan Abdal'ın eserlerinden biri olan "Geçti Dost Kervanı" adlı türküyü dinleyiniz ve seslendiriniz.

GEÇTİ DOST KERVANI

Orta (Moderato)

Anonim Türkü

Yöresi: Erzincan / Tercan

Derleyen: Muazzez TÜRK

Su ka- sı ya- la- ca göç ka- tar ka- tar (saz.)

Pir Sul- tan Aa- ca- lım kal- kın a- şa- lım

Bir gü- zel sev- ca- sı gö- züm- de tü- ter (saz.)

A- şıp va- ce ca- şı en- gin dü- şe- lım (saz.)

Bu ay- rı- lık ba- na ö- lüm- den be- ter (saz.)

Çok ni- me- den ye- dik he- tal- le- şe- lım (saz.)

Geç- ti dost ka- rı- nı ey- le- me be- ni ey- le- me be- ni

BİLGİ DUVARI

ALİ UFKİ BEY

Türk müziği makamlarını kullanarak *Mecmua-i Saz u Söz* adlı bir nota kitabı yazmıştır. Bu kitap 16. ve 17. yüzyıl Türk müziği eserlerinin birçoğunun nota ve güftelerinin günümüze ulaşmasını sağlayan bir derleme olup Türk müziğinin tarihi konusunda da çok önemli bir kaynaktır.

Her elinden döne döne ey felek
Ahım çıktı göklere direk direk
Yârim aldım şöyle böyle diyerek
Dahi bana nideceksin ey felek

Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın

ÂŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU

Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Sivrialan köyünde doğdu. Yedi yaşındayken çiçek hastalığı yüzünden kör oldu. Avunsun diye babası tarafından kendisine verilen sazı çalmayı öğrendi. Gezin âşıkları dinleyerek kendini geliştirdi. Aynı zamanda edebiyat öğretmeni olan şair Ahmet Kutsi Tecer tarafından güçlü saz şairi olduğu keşfedildi. Köy Enstitülerinde halk müziği dersleri verdi. *Uzun İnce Bir Yoldayım*, *Dostlar Beni Hatırlasın*, *Kara Toprak*, *Sazıma* türkülleri çok sevildi. Bu türküler halk tarafından sıklıkla çalınıp söylenmektedir.

DADALOĞLU

Dadaloğlu yaşamını Toros veya Nur Dağları'nda geçirdiği bilinen bir Türk ozanıdır. Dadaloğlu Türk halk edebiyatı şairleri arasında halkın sorunlarına eserleriyle destek çıkan sayılı ozanlarımız arasında yerini almıştır. Dadaloğlu'nun doğumu ve ölümü konusunda net bilgiler olmamakla birlikte Sivas'ta hayatını kaybettiği bilinmektedir.

Oturmuş ak gelin taşın üstüne
Taramış zülfünü kaşın üstüne
Bir selam geldi başım üstüne
Alırım kız seni komam illere

3. ETKİNLİK

Adı: Uzun İnce bir Yoldayım Amacı: Türk müziği kültürünü tanıma. Araç - Gereç: Ses kayıtları

Âşık Veysel'in eserlerinden biri olan "Uzun İnce bir Yoldayım" adlı türküyü dinleyiniz ve seslendiriniz.

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM

Orta (Moderato)

Yöresi: Sivas / Şarkışla
Âşık Veysel Şatıroğlu

U-zun in-ce bir yol-da-yım (saz)

Gı-di-yo-rum gün-düz-ge-ce

5. Bâ-mi-yo-rum ne hâl-de-yim Gı-di-yo-rum gün-düz-ge-ce

9. gün-düz-ge-ce gün-düz-ge-ce gün-düz-ge-ce oy

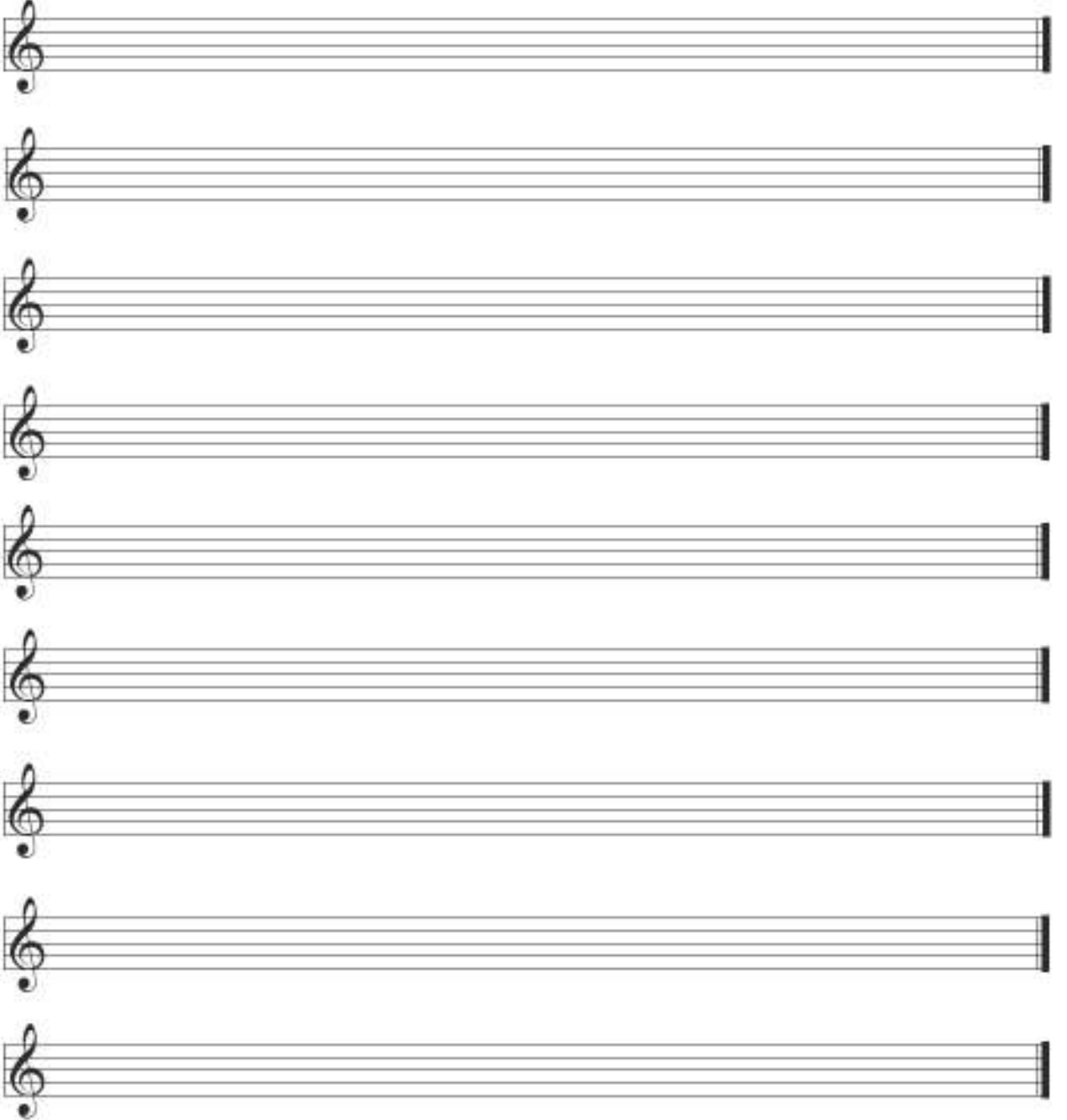
Dünyaya geldiğim anda,
Yürüdüm aynı zamanda,
İki kapılı bir handa,
Gidiyorum gündüz gece,

Şaşar Veysel iş bu hâle,
Gâh ağlaya gâhi güle,
Yatışmak için menzile,
Gidiyorum gündüz gece.

DİNLEME ÖNERİLERİ

1. Kara Toprak
2. Gönül Dağı
3. Dostum Dostum
4. Nem Kaldı
5. Bilmem Ağlasam mı

BENİM EZGİM

DÜŞÜNELİM - KONUŞALIM

1. Sizce ezgi nedir, nasıl oluşur? Düşüncelerinizi paylaşınız.
2. Bestecilik nedir, kimlere bestekâr denir? Düşüncelerinizi paylaşınız.

BİLGİ DUVARI

Belli bir kurala göre yazılan ve kulakta haz uyandıran ses dizisine **ezgi (melodi)** denir. Duygular sanatın her türü ile yansıtılabilir. Resim, şiir, dans ve tabi ki müzik... Farklı kültürlerle ve farklı dillere sahip insanlar bile söz konusu müzik olduğunda çalan hüzünlü bir ezgide duygulanabilir, hareketli bir ezgide coşabilir. İşte bu müziğin ortak dili ve evrenselliğidir. Bir eserin kişide hüzün, sevinç gibi duygular yaratabilmesi o eserin içerdiği ezgiden kaynaklanmaktadır.

1. ETKİNLİK

Adı: Kendi Ezgilerim

Amaç: Kendi ezgilerini seslendirme.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

- a) Başlangıç sesi do - mi - sol seslerinden biri olan 2/4'lük bir ezgi oluşturunuz.
- b) Oluşturduğunuz ezgiyi bireysel veya toplu olarak seslendiriniz.

2. ETKİNLİK

Adı: Ezgi Tamamlıyorum

Amacı: Ezgi yazma.

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

Aşağıdaki do majör ezgiyi dizinin temel sesi ile bitirerek tamamlayınız ve ardından seslendiriniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Müzik Kayıt Teknolojisi: Müzik alanında yapmış olduğumuz her türlü çalışmayı bilgisayar ortamında kayıt altına alabilmek mümkün. Nota yazım çalışmalarını yapabileceğimiz günümüzde kullanılan birçok program vardır. Müzik ile ilgili yazılımlarda bize çalıştırma, kopyalama, değiştirme, geliştirme ve dağıtma hakları tanıyan açık kaynak kodlu Özgür yazılımları tercih ederek müzik projelerimizi kolaylıkla gerçekleştirebiliriz.

Yaptığımız her türlü araştırma ve kayıtlarda güvenli internet kullanımı ile ilgili bazı hususlara dikkat etmemiz gerekmektedir. Kişisel bilgilerimizi ve şifrelerimizi paylaşmamalıyız ve kullandığımız programların yasal ve lisanslı olmasına dikkat etmeliyiz. Bu yazılımların lisanslı olması bilgisayarımızda bulunan verilerin güvenliği açısından önemlidir.

3. ETKİNLİK

Adı: Ezgi Yazıyorum

Amacı: Ezgi yazma ve kaydetme

Araç - Gereç: Ders kitabı, kalem vb.

a) Aşağıdaki boş dizek üzerine 4/4'lük ölçüde olan ve do-mi-sol notalarından biri ile başlayan kendi ezginizi yazınız.

b) Bu ezgiyi aşağıdaki basamakları uygulayarak nota yazım programında yazınız.

- Nota yazım programında yeni bir sayfa açınız.
- Açılan sayfada başlık kısmına, yazdığınız ezginin ismini, besteci kısmına da kendi isminizi yazınız.
- Yazdığınız ezginin ölçü belirteci ve ölçü miktarını giriniz.
- Açılan sayfaya yazacağınız notaların süre değerlerini seçerek ezginizi dizek üzerine yazınız.
- Ezgi yazma sürecinde aşama kaydettikçe ve yazma işlemi tamamlandığında çalışmanızı kaydediniz.

c) Yazdığınız ezgiyi aşağıdaki basamakları uygulayarak ses kayıt ve müzik düzenleme programında kayıt altına alınız.

- Ses kayıt ve müzik düzenleme programında yeni bir sayfa açınız.
- Kırmızı renkteki kayıt simgesine tıklayarak ezginizin ses kaydını başlatınız.
- Kayıt işlemi tamamlandığında sarı renkteki durdurma simgesine tıklayınız.
- Kaydettiğiniz ezgiyi dinlemek için yeşil renkteki yürütme simgesine tıklayınız.
- Ezginizi proje dosyası olarak kaydetmek için "Dosya" sekmesinden "Projeyi Kaydet" bölümünü seçiniz.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

* Siber güvenlik, internet üzerinden bağlantı halindeki bir dünyanın temel taşıdır. Önümüzdeki birkaç yıl içinde dünya genelinde internet kullanıcılarının, aygıtların ve verilerin sayısında beklenen eşi görülmemiş artış, büyük fırsatların yanı sıra aynı derecede göz korkutucu zorlukları da beraberinde getirecektir.

Siber güvenlik, bilgi güvenliğinden operasyon güvenliğine ve bilgisayar sistemlerinin güvenliğine kadar birçok farklı kavramı kapsar. Siber güvenlik aynı zamanda farklı hedef kitleleri için farklı anlamlara gelir. Bireyler açısından bu kavram güvenli hissetmek, kişisel verileri ve gizliliği korumak demektir.

* Telif hakkı ise bir kişi ya da kişilerin her türlü fikrî emeği ile meydana getirdiği bilgi, düşünce, sanat eseri ve ürününün kullanılması ve kopyalanması ile ilgili hukuken sağlanan haklardır. Telif hakkının doğması için tescile gerek yoktur.

4. ETKİNLİK

Adı: Ezgilerimi Sergiliyorum **Amaç:** Müzik çalışmalarını sunma. **Araç - Gereç:** Ders kitabı, çeşitli çalgılar.

- Sınıfınızda farklı ses grupları oluşturunuz.
- Yıl boyunca öğrendiğiniz müziksel bilgilerden yararlanarak bir dinleti hazırlayınız.
- Dinletiniz için afiş ve davetiye hazırlayınız.
- Hazırladığınız dinletiyi sınıfınızda veya okulunuzda sununuz.

BÖLÜM DEĞERLENDİRME

1

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgiler doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

13. yüzyılda yaşamış "Ben Giderim Yane Yane" adlı şiirin şairi Yunus Emre'dir. ()
16. yüzyılda yaşayan, Bolu Beyi'ne başkaldırışı ile tanınan halk şairimiz Karacaoğlu'dur. ()
13. yüzyılda Konya'da yaşayan, "Divan-ı Kebir" adlı eserin sahibi olan tasavvuf şairimiz Mevlânâ'dır. ()
17. yüzyılda "Mecmua-i Saz u Söz" adlı nota kitabını yazan müzisyen Abdülkadir Merâgî'dir. ()
- "Kara Toprak", "Uzun İnce Bir Yoldayım" gibi türkülerin sahibi son dönem halk şairlerimizden biri de Âşık Veysel'dir. ()

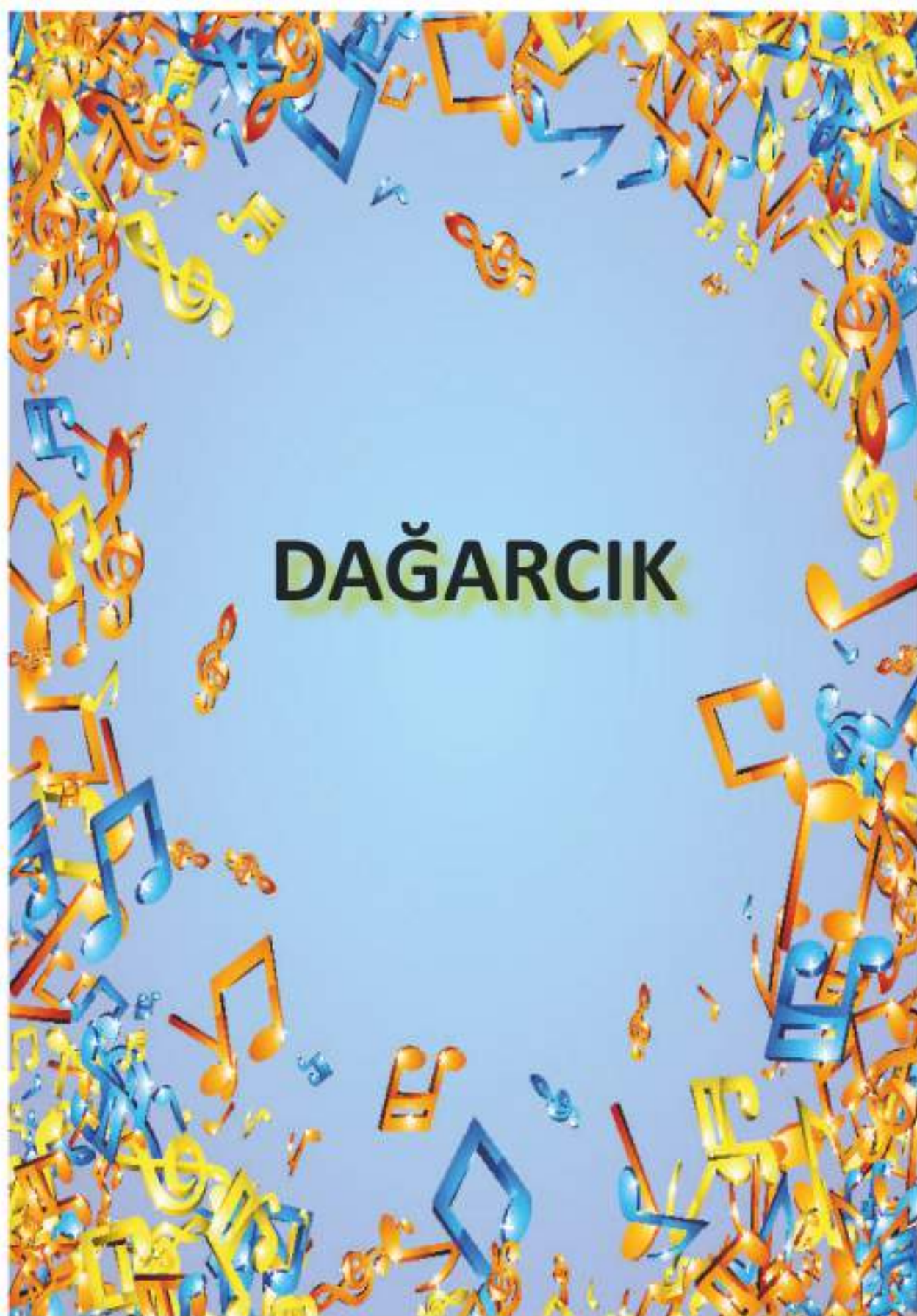
2

"Ezgi" ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi *yanlıştır*?

- A) Ezgiler belli kurallara göre yazılır.
- B) Ezgiler bestecisi tarafından verilmek istenen duyguyu yansıtır.
- C) Ezgilerin ritmi yoktur.
- D) Ezgiler dinlenebilen, söylenebilen ve çalınabilen melodilerdir.

3

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	EVET	HAYIR
Sevdiğim türkülerin hikâyesini araştırmaktan hoşlanırım.		
İnternette indirilen müziklerin telif haklarının olduğunu bilirim.		
Sevdiğim müzikleri güvenli sitelerden indiririm.		
İndirdiğim müziklerin telif hakkı olduğunu bilirim ve her yerde paylaşmam.		
Severek dinlediğim eserlerin söz yazarını tanımaya çalışırım.		

DAĞARCİK

DAĞARCIK LİSTESİ

1. İstiklâl Marşı	Söz: Mehmet Akif Ersoy, Müzik: Osman Zeki Üngör	96-97
2. Atatürk Marşı	Söz: Esen Bayram Genç, Müzik: Özgür Menderes Öztürk	98-99
3. Bahçada Yeşil Çınar	Türkü / Yöresi: Diyarbakır	100
4. Bülbülüm Altın Kafeste	Türkü / Yöresi: Rumeli	101
5. Erik Dalı	Türkü / Yöresi: Burdur	102
6. Güzel Anadolu	Hasan Toraganlı	103
7. İleri Marşı	Söz: Celal Emrem, Müzik: Faik Canselen	104
8. Manastır	Türkü / Yöresi: Rumeli	105
9. Nemrut'un Kızı	Türkü / Yöresi: Şanlıurfa	106
10. Sevdâ Olmasaydı	Türkü / Yöresi: Kırşehir	107
11. Vardar Ovası	Türkü / Yöresi: Rumeli	108
12. Yangın Olur Biz Yangına Gideriz	Şarkı / Yöresi: İstanbul	109
13. Yemeni Bağlamış	Ali Ulvi Baradan	110

İSTİKLAL MARŞI

Orta (Moderato)

Söz: Mehmet Âkif ERSOY

f Kork- ma sön- mez bu şa- fak- lar-
ma kur- ban o- la- yım çe-

da yü-zen__ al san- cak Sön- me- den yur- du__ mun üs- tün- de tüt- en en son o- cak O
re- ni eynaz- lı hi- lal Kah- ra- man ır- kı__ ma bir gül Ne buşid- det bu ce- lal Sa-

9

be- nim_ mi- le- ti- min yıl- di- zı- dır par- la- ya- cak O be- nim- dir_ o be- nim
na ol_ maz dö- kü- len kan- la- nı- mız son- ra he- lal Hak- kı- dır Hak_ ka ta- pan

13

1. 2.

mil- le- ti- min- dir an- cak *f* Çat-
mil- le- ti- min is- tik lal

ATATÜRK

Söz: Esen BAYRAM GENÇ
Müzik: Özgür Menderes ÖZTÜRK

Orta (Moderato)

Öz- gün- lü- gün he-ya- ca- nıy- la za- fer- le- rin im- za- sıy-
Yin- mi do- kut e- kim yin- mi üç ni- san on do- kut ma- yıs- lat-

la A- ta- tur- kün ay- dın- lı- ğın- da yü- ru- ye- lim ya- rın- la-
da Hay- ki- ri- yor- ruz dün- ya- ya biz va- rız bu- n- da-

18. 2.

ra yū-rū- ye- lim ya- nn- la- ra Fi- kir- le- rin bi- zim-
yız biz va- nız bur- da- yız

22.

le He- def- le- rin bi- zim- le Bu va- tan se- nin e-

26. 1. 2.

ma- ne- tin ya- nn- la- rın gü- ne- şİ- sin ya- nn- la- rın gü- ne- şİ-

30. %

sin

BAHÇADA YEŞİL ÇINAR

Anonim Türkü

Yöresi: Diyarbakır

Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

Orta (Moderato)

Bah-ça-da ye-şil çınar- Bo-yun bo-yu-ma u-yar-
Bah-ça-lar-da gül-va-ri Var-git-el-le-rin yâ-ri

Ben se-ni giz-li sev-dim Bil-me-dim
Sen ba-na yâr ol-maz sin-Yü-zü me-

â-lem du-var A-man-gü-lüm na-na-na-yı
gül-me ba-ri

top-kâ-kü-lüm Na-na-yı na-na-yı

kü-bar yâ-rim na-yı na-na na-na-yı na-na

BÜLBÜLÜM ALTIN KAFESTE

Anonim Türkü

Yöresi: Rumeli

Derleyen: Muzaffer SARISÖZEN

Çabuk (Allegro)

Bül-bü-lüm al- tın ka- fes- te Bül-bü-lüm al-
tın ka- fes- te Ö-ter a- hes- te a- hes- te
Ö-ter a- hes- te a- hes- te Öt-me bül- bül-
yâ- rim has- ta Öt-me bül- bül- yâ- rim has- ta
Ah ney- le yim şu gön- lü me
Has- ret kal- dım sev- di- ği me
Ben sa- na da- ya- na- mam yâ- rim ben sa- na al- da- na- mam

ERİK DALI

Anonim Türkü

Yöresi: Burdur

Derleyen: Yücel Paşmakçı

Çabuk (Allegro)

E- rik da- lı ge- rek- tir

e- nk da- lı ge- rek- tir

E- lin ki- zı na- zık- tir

e- lin ki- zı na- zık- tir

A- ma- nın bas- ma- ya gel- mez

hay- di bas- ma- ya gel- mez

El- ler oy- na- sın el- ler

dil- ler gay- na- sın dil- ler

Ne- der- ler se- de- sin- ler

O- dil- le ri- ye- sin- ler

GÜZEL ANADOLU

Orta (Moderato)

Hasan TORAGANLI

mf Dağ de- niz o- va ça- yır gü- zel A- na- do- lu
Sel gi- bi a- kan su- lar ke- kik ko- kan dağ- lar

5 Rüz- gâ- rın se- rin e- ser yer gök i- şik dö- lu
Nar zey- tin ve- ren kır- lar bal dam- la- yan bağ- lar

9 Her yıl dört mev- sim ____ ü- rün ta- şar tar- la- la- n
Gün ba- tar er- ken ____ kö- ye dö- ner ku- zu ko- yun

13 Buğ- day sap- sa- nı al- tın dal- lar al- tın sa- nı
Ses- siz bir ya- şam sü- rer her ev dü- şer yor- gun

İLERİ MARŞI

Orta (Moderato)

♩ = 120

Söz: Ce   EMREM
M z k: Fa k CANSELEN

MANASTIR TÖRKÖSÜ

Yavaş (Adagio)

Anonim Türkü
Yöres : Manastır

Ma nas-tı r n or ta- s n da Bu yur-dun k z
Var b r ha vuz ca n m ha vuz

7
a- r hep s de ya vuz b z ça- ar oy na r z

Manastır n ortas nda var b r çeşme, can m çeşme.
D metoka k z ar heps de seçme, b z ça ar oynar z.

NEMRUT'UN KIZI

Orta (Moderato)

Anonim Türkü
Yöres : Urfa

(saz)

4

7

10

13

16

19

22

25

Nem_ ru dun_ k_ z_

yan_ dı r_ d_ b_ z_ Çarp_ tı s_ e_ s_ n_ fe_ ek m_ sa_

_ s_ ya z_ m_ z_ kur tar b_ z_ (saz)

Çarp_ tı s_ e_ s_ n_ fe_ ek m_ sa_ Mev am_ gör_ b_

z_ (saz) O ca ğ m sön_ dü_ na_ s_ be_ a_ d r_

B_ ra k p ğ t_ ti_ bu_ ne dev_ ran_ d r_ Dün ya gö züm_ de_

ker_ be_ a_ d r_ A ah tan_ bu_ a_ s n (saz)

SEVDA OLMASAYDI

Anonim Türkü

Yöresi: Kırşehir

Derleyen: İstanbul Radyosu Arşivi

Çabuk (Allegro)

Sev_ da ol- ma- say_ di_ da_ gö_nu_ le_ dol_ ma- say_ di_

sev- da ol- ma- say_ di_ da_ gö_nu_ le_ dol_ ma- say_ di_

Dün- ya_ ne- ye_ ya_ rar_ di_ da_ Gü- ze_ li_ ol- ma- say_ di_

Nar_ da_ ne- si_ da_ ne_ si_ de_ se- vi_ yom_ mer- da- ne_ si_

Gü- zel_ le- rin_ i_ çin_ de_ de_ sev- di- ğim_ bir_ da- ne_ si_

O yâr zulfını tarar da,
Gonûl yârini arar,
Bu dünyada sevmeyenler,
Ahrette neye yarar?

Nar danesi danesi de,
Seviyom merdanesi,
Güzellerin içinde de,
Sevdiğim bir danesi.

VARDAR OVASI

Anonim Türkü
Yöresi: Rumeli

Orta (Moderato)

(saz)

Ma-ya-dağ- dan kal_ kan_ kaz_ lar_ Al to- puk_ lu
Ma-ya- ca- ğın yıl_ di_ zı_ yım_ Ben an- ne_ min

be_ yaz_ kız_ lar_ kız_ lar_ Ya- ri- min yü-
bir_ ki_ zı_ yım_ zı_ yım_ E- fen- di- min

re_ ği_ siz_ lar_ Ey- le- ne_ mem al_ da_
sağ_ gö_ zü_ yum_ Ey- le- ne_ mem al_ da_
na_ mam_ ben bu yer_ ler de_ du_ ra_ mam_
na_ mam_ ben bu yer_ ler de_ du_ ra_ mam_
Var- dar O- va sı_ Var- dar O- va- sı (saz)
Ka- za- na- ma- dım_ sı- la pa- ra- sı_

YANGIN OLUR BİZ YANGINA GİDERİZ

Çabuk (Allegro)

Anonim Türkü
Yöreşi: İstanbul

YEMENİ BAĞLAMIŞ

Orta (Moderato)

Ali Ulvi BARADAN

BÖLÜM DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI**1. BÖLÜM**

1. 1 - C
2 - B
3 - D
4 - A
2. 1 - B
2 - C
3 - D
4 - A
3. B
4. C
5. Öz Değerlendirme

2. BÖLÜM

1. Açıklama
2. Sınıf Değerlendirme
3. B
4. B

3. BÖLÜM

1. A
2. D
3. C
4. B
5. Öz Değerlendirme

4. BÖLÜM

1. D
2. Anonim
Tasavvuf müziği
Mehter müziği
Çok sesli Türk müziği
3. C
4. Açıklama
5. Öz Değerlendirme

5. BÖLÜM

1. D
Y
D
Y
D
2. C
3. Öz Değerlendirme

SÖZLÜK

A

adagio: Hız terimi. Oldukça yavaş hızda.

aksak ölçü: Zamanları eşit olmayan ölçülere verilen ad.

aksak ritim: İkişerli ve üçerli birimlerden oluşan karma ölçü.

allegro: Hız terimi. Canlı, neşeli, çabuk biçimde.

alto: Kalın kadın sesi.

andante: Hız terimi. Geniş, rahat, ağırca.

anonim: Bestecisi ya da yazarı belli olmayan eser.

aranjman: Düzenleme.

B

bağlantı: Nakarat.

bariton: Tenor ile bas arasındaki erkek sesi.

barok : 17. yüzyılda Avrupada yaygınlaşan sanatta bir anlatım biçimidir.

bas: En kalın erkek sesi.

beste: Bir müzik eserini oluşturan ezgilerin bütünü.

besteci: Beste yapan kimse, bestekâr.

C - Ç

caz: Başlangıçta Kuzey Amerika zencilerine aitken sonraları bütün dünyada benimsenen bir müzik türü.

cet: Dede, büyükbaba, ata.

çalgı: Müzikal sesler üretmek amacıyla yapılmış, belirli biçim, kullanım ve tını özellikleri olan alet.

çıkıcı dizi: Kalın sestten ince seslere çıkan dizi ve kalın sestten başlayıp ince sese doğru ölçülen aralık.

çoğaltma noktası: Notanın sağ tarafına konularak notayı yarı değeri kadar uzatan işarettir.

çok seslilik: İki veya daha çok sesin müzik kurallarına uygun biçimde porte üzerine yazılarak düzenlenmesi.

D

da capo: Baştan. Eserin başa dönülerek seslendirileceğini belirten terim.

dekreşendo: Sesin giderek hafifletilmesi.

derleme: Halk kültüründe yer alan müzik parçalarını saptama, ses kaydını gerçekleştirme, notaya alma çalışması.

dizek: Porte. Üzerine notaların yazıldığı paralel beş çizgi, dört eşit aralık.

dizi: Bir oktavın içinde sıralanan sekiz sesin bütünü.

E

ek çizgi: Beş çizgiden oluşan dizeğe eklenen küçük çizgiler.

eksik ölçü: Bir müzik eserinin ilk ölçüsünün donanımında verilen ölçü rakamından eksik olmasıdır.

enstrüman: Çalgı.

eser: Emek sonucu ortaya çıkan ürün, yapıt.

ezgi: Melodi, nağme.

F

figan: Bağırarak ağlama, inleme.

fine: Son. Bir bestenin sona eriş yeri.

forte: Güçlü. Gür ses elde etmeyi belirten nüans işareti.

G

giriftâr: Tutulmuş, yakalanmış.

gürlük: Sesin şiddeti.

H

hız: Müzik eserinde tempoyu belirleyen hareket özelliği.

hızma: Burun kanadına takılan süslü, altın veya gümüş halka.

I

inici dizi: İnceden kalına doğru ilerleyen sesler.
ilahi: Sözleri dini duyguları ve düşünceleri içeren her makamdan çeşitli usullerle kendine has bir tavırla bestelenmiş eserlerdir.

K

kanon: Eşit aralıklarla ilerleyen ancak birlikte değil art arda duyulan iki veya daha çok sesin birbirini sürekli taklit etmesiyle oluşan bütün.
klasik: Üzerinden çok zaman geçtiği halde değerini yitirmeyen, türünde örnek olarak görülen eser.
koro: Tek veya çok sesli olarak yazılmış bir müzik eserini seslendirmek için bir araya gelen topluluk.
kreşendo: Birbirini izleyen notalarda sesin gide-rek gürleşeceğini belirten işaret.
kürdi: Müzikte bir makam.

L

longa: Türk müziğinde yürük özellik taşıyan oyun havası.

M

mahalli sanatçı: Yalnızca belli bir bölge içini kapsayan yerde sanatını icra eden kişi, tanınmamış.
mahle: Mahalle.
majör: İki tam, bir yarım, üç tam, bir yarım aralıktan oluşan dizinin ismidir. Büyük.
makam: Türk müziğinde bir müzik parçası veya şarkının işleniş biçimi.
marş: Ritmi, yürüyen bir kimsenin veya topluluğun adımlarını hatırlatan müzik parçası.
mehter: Osmanlı askerî müzik geleneğinde çalgı sanatçısı.
mehter müziği: Osmanlı Devleti'nde köklü bir geleneği tanıtmak için örneklendirilen askerî müzik.
metronom: Bir müzik parçasının hangi hızla çalınması gerektiğini gösteren alet.
mezzosoprano: Ses alanı soprano ile alto arasında olan kadın sesi.

milli marş: Ülkeler için manevi anlamı büyük olan, içeriğinde vatanseverlik, özgürlük ve kutsal değerlerin bulunduğu coşkulu marş türü.

minör: Bir tam bir yarım iki tam bir yarım iki tam aralıklardan oluşan dizinin ismidir. Küçük.

moderato: Orta çabuk anlamına gelen hız terimi.

motif: Bir bestenin yaratılmasında kıvılcım işlevi gören müzikal öge.

mülayim: Uygun, hoşgörülebilir.

müzikal: Müzik eşliğinde sergilenen film veya tiyatro oyunu.

müzik cümlesi: Anlamalı bir bütün oluşturan müzik kesitine denir.

müzikte aralık: İki ses arasındaki uzaklık.

müzikte biçim: Oluşturduğu bütünlükle bir müzik eserine estetik yapı özellikleri kazandıran kompozisyon modeli.

N

nakarât: Bir şarkıda her kıtadan sonra tekrarlanan ve bestesi değişmeyen parça.

nüans: Bir müzik yapıtında kullanılan seslerin hafif, güçlü, yumuşak, şiddetli oluşu.

O

oktav: Sekiz sesten oluşan ses dizisi, bir do sesiyle ondan sonraki do sesi arasındaki uzaklık.

oratoryo: Solo sesler, koro ve orkestra için belirli bir metin üzerine bestelenen çok bölümlü sahne eseri.

orkestra: Çeşitli çalgı sanatçılarından oluşan geniş seslendirme topluluğu.

ozan: Saz çalarak şiirler, deyişler ve destanlar söyleyen halk sanatçısı.

Ö

ölçü: Bir müzik yapıtında ritim birimi olan vuruşların eşit zamanlara bölünmesi.

ölçü çizgisi: Ölçüleri birbirinden ayıran çizgilerdir.

P

panel: Dinleyiciler önünde, seçilmiş bir konuşmacı grubunun bir konuyu tartışmak amacıyla düzenlediği toplantı.

piano: Gürlük terimi, çok hafif ses, yumuşak ses.

plak: Kaydı yapılmış seslerin istendiği zaman dinlenmesini sağlamak üzere, çok sayıda çoğaltılan müzik gereci.

pop müzik: Geniş kitleler tarafından benimsenen; yaygın olan anlamındaki popüler sözcüğünün kısaltılmış şekliyle nitelenen müzik türü.

R

redif: Son dönem Osmanlı ordusunda, askerlik görevini bitirdikten sonra yedeğe ayrılan er.

ritim: Düzenli aralıklarla yinelenen süre değerlerinin bir düzen içinde birbirini takip etmesi.

S

saz: Her tür müzik aracı, çalgı.

solo: Tek kişi tarafından söylenen veya çalınan müzik eseri

soprano: İnce kadın sesi.

sus (es): Notada duraklama zamanı, sessiz süre.

Ş

şarkı: İnsanın kendisini ifade etmek için seslendirdiği kısa ve yalın ses müziği biçimi.

şavk: Işık.

T

tekbir: Dinsel müziğimizde "cami müziği" kapsamına giren bir biçim. "Allahü ekber" in sürekli tekrarlanmasından oluşan sözler üzerine bestelenmiş ezgiler.

tempo: Bir müzik parçasındaki bölümlerin hızlarını belirtmek için kullanılan kelime, vuruş.

tenor: İnce erkek sesi.

ton: İnsan veya çalgı sesinin yükseklik alçaklık derecesi.

toycu: Toy veren kimse, düğüncü.

türkü: Halk müziğimizde genellikle halk şiirlerimiz üzerine bestelenen yalın, kolay anlaşılır makamsal ezgiler.

V

vuruş: Müzikte bir ölçü içinde yer alan zamanların sıra ve süresini düzenli el hareketleriyle belirtme.

Y

yöre: Bir bölgenin belli bir yerini ve çevresini kapsayan sınırlı bölüm, havalı, mahal, civar.

Z

zillet: Hor görülme, aşağılanma.

KAYNAKÇA

- AKDOĞU, O. (1996). *Türler ve Biçimler*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- AYDOĞAN, S., ÖZGÜR, Ü. (2012). *Müziksel İşitme Okuma Eğitimi ve Kuram*. Gazi Kitabevi.
- BATUR, S., UL, Y. (1999). *Sözleri ve Notaları ile Marşlarımız*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
- DELİORMAN, A. (2009). *Mustafa Kemal Balkanlarda*. İstanbul: Bayrak Basım Yayınevi.
- EGÜZ, S. (2001). *Toplu Ses Eğitimi*. Ankara: Doğu Matbaacılık.
- FULLMAN J. (2014). *İ-Müzik Temel Müzik Rehberi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- GÜRDAL, İ. (2014). *Yeni Türkiye Dergisi*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.
- KAYMAK, R. (2009). *Mehmet Âkif Ersoy ve İstiklâl Marşı*. İstanbul: Akçay Yayınları.
- KOCATEPE, A. *Hey Gidi Dünya Hey*. (Müzikotek arşivinden alınmıştır.) (ET: 25.09.2017)
- Kültür ve Turizm Bakanlığı.(2003). *İstiklal Marşı ve Mehmet Âkif Ersoy*. Ankara.
- MANÇO, B. *Yaz Dostum*, (Müzikotek arşivinden alınmıştır.) (ET: 25.09.2017)
- MEB (2018). *Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara.
- ÖZCAN, H. (2004). *Türkülerin Gerçekleri ve Yemen Türkülerinin Arka Planı*. Ankara: Yağmur Kültür Sanat Edebiyat Dergisi.
- ÖZKAN, İ. H. (2017). *Türk Musikisi Nazariyatı ve Usulleri*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- SAY, A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SAY, A. (2005). *Müzik Sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SAY, A. (2007). *Müzik Yazıları*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SELANİK C. (2010). *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*. İstanbul: Doruk Yayıncılık.
- SUN, M. (2014). *Kır Çiçekleri 100 Türkü*. İstanbul: Sun Yayınevi.
- SUN, M., SUN, İ. ve KUTERDEM, L. (2015) *En Güzel Okul Şarkıları*. Ankara: Sun Yayınevi.
- SUN, M. (1998). *Şarkılarla Türkülerle Temel Müzik Eğitimi*. Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.
- SÜER, R. (1975). *Millî Marşlarımızdan Bir Demet*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.
- TURHAN, S., DÖKMETAŞ, K. ve ÇELİK L. (1996). *Notalarıyla Türkülerimiz ve Hikâyeleri*. Ankara.
- YENER, Doç. Dr. S., ÇİÇEK, V. (2016). *Adım Adım Uygulamalı Müzik Teorisi ve Armoni*. Ankara: Pegem Akademi.

İNTERNET KAYNAKÇASI

<http://www.trtnotaarsivi.com/thm.php>

<http://trttelaffuz.com/sozlukler>

<http://www.guzelsanatlar.gov.tr/>

<https://www.eba.gov.tr/ses>

(ET:08.10.2017)

<https://www.notaarsivleri.com/>

(ET:15.09.2017)

<https://www.guzelsanatlar.kulturturizm.gov.tr/TR,133547/resimler.html>

(ET:23.09.2017)

<https://www.turkuler.com/hikayeler/.asp>

(ET:23.09.2017)

https://www.ata.tsk.tr/07_gorseller/foto.html

(ET:20.09.2017)

<https://www.dersimiz.com/ataturk/Ataturk-Ve-Muzik-1-Oku-3723.html>

(ET: 26.09.2017)

<https://www.hakkindaoku.com/ataturk-ve-muzik.html>

(ET: 25.09.2017)

<http://www.hurriyet.com.tr/ataturkun-muzik-zevki-40011094>

(ET: 26.09.2017)

<http://www.tarihin.com/istiklal-marsinin-kabulu.html>

(ET: 27.09.2017)

<http://sibertehdit.com/siber-guvenlik-nedir/>

(ET: 27.09.2017)

<http://www.telifhaklari.gov.tr/Telif-Hakki-Nedir>

(ET: 26.10.2017)

<http://www.kultur.gov.tr/TR,96409/ataturk-oratoryosu--selahattin-batu.html>

(ET: 26.11.2017)

<http://www.milliyet.com.tr/bugun-12-mart-istiklal-marsinin-gundem-2208501/>

(ET: 30.11.2017)

<https://www.gzt.com/hayat/dillere-destan-olan-yemen-turkusunun-hikyesi-2599805>

(ET: 13.10.2017)

http://turkoloji.cu.edu.tr/ALK%20EDEBIYATI/huseyin_ozcan_turkuler_gercekleri_yemen_turkuleri_arka_plan.pdf

(ET: 11.11.2017)

<https://bizimzaman.blogspot.com/2014/02/memleketim-sarkisi-kimin-memleketim.html>

(ET: 26.12.2017 / 09.13)

GÖRSEL KAYNAKÇA

Aşağıdaki tabloda sayfa numaraları ve www.shutterstock.com/ uzantısı verilen görseller telifi ödenerek alınmıştır. Diğer görsellerin uzantısı ayrıca gösterilmiştir.

Sayfa No	Link 7 - Müzik	Erişim Tarihi
KAPAK	Görsel tasarım uzmanları	15.01.2018/12.00
1.Bölüm	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/kemal-ataturk-fa-ce-on-turkish-1-393944326 tps://www.shutterstock.com/tr/image-photo/silhouettes-people-holding-flag-turkey-215933683?src=library	26.12.2017/09.00
12	Özel çekilmiş fotoğraf	10.11.2017/09.08
13	http://hayrabolu.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_03/k_10091044_2222120birbayrakuzgarbekliyor.jpg	29.10.2017/14.12
	1/http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=70776db22658448414a619315eddffb3f691600402030	14.09.2017/11.18
	2/http://www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=36333207f1828fc174c77b49418cceb35416624dbc001	13.09.2017/14.36
15	Özel çekilmiş fotoğraf	10.11.2017/09.08
17	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/snowy-day-double-minaret-medresah-559825498	26.12.2017/09.00
18	http://muzikotek.com.tr/en/publishing/composer/baris-manco	22.12.2017/15.30
20	https://wallpapers.pub/web/wallpapers/mountains-with-forest/thumb-nail/lg.jpg	27.12.2017/15.22
21	http://giresun.bel.tr/giresun-kulturu/	22.12.2017/15.30
25	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/funny-children-outdoors-197363645	26.12.2017/09.00
27	https://tr.pinterest.com/pin/341499584215647361/	22.12.2017/15.40
2.Bölüm	ata13a.jpeg	26.10.2017/21.23
33	http://kulududenanadolulisesi.meb.k12.tr/icerikler/10-kasim-ataturku-anma-toreni_3838303.html	23.12.2017/00.01
37	https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/red-curtains-isolated-on-white-background-136620866?src=library	26.12.2017/11.00

38	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/clapping-hands-sign-emoji-set-various-466457915	26.12.2017/11.00
39	http://www.shutterstock.com/tr/90990821	
3.Bölüm	http://www.tepebasi.bel.tr/haberler/resimler/_GRY8931.JPG	26.12.2017/11.00
46	1/ http://edirne.meb.gov.tr/www/balkan-sehitlerimizi-anma-torenlendri-duzenlendi/icerik/1780	09.10.2017/21.41
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/silhouette-trio-musicians-band-showing-on-633341210	26.12.2017/12.00
	3/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/traena-norway-july-9-2015-crowd-301404419	26.12.2017/12.00
	4/ http://www.crrkonsersalonu.org/?p=multimedya_list&a=fotogaleri	26.10.2017/19.07
	5/Özel çekilmiş fotoğraf	26.12.2017/12.00
47	1/ http://www.canakkale.bel.tr/icerik/14932/turk-halk-muzigi-korosu-sene-sonu-konseri-ile-sahne-aldi/	27.12.2017/23.21
	2/Özel çekilmiş fotoğraf	26.12.2017/13.00
	3/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/istanbul-turkey-may-5-2017-performance-722633902	26.12.2017/13.00
48	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/bucharest-romania-january-27-2008-soprano-612275153	26.12.2017/13.00
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/733334632	23.12.2017/22.05
49	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/tree-planting-on-volunteer-familys-hands-429307234	26.12.2017/13.00
52	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/rose-306781493	26.12.2017/13.00
55	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/apple-tree-flowers-spring-yellow-butterfly-127387250?src=mY3XCFWqr-vqEz5wLjcAVIQ-1-0	26.12.2017/13.00
4.Bölüm	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/world-map-colorful-musical-notes-on-436214599 https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/creative-vector-abstract-world-music-day-434720029	26.12.2017/09.00

60	1/ http://classic-intro.net/introductionalamusique/compositeurs/Lassus.html 2/ https://klasikmuzikdinle.net/vivaldi-dinle/	23.12.2017/22.50 23.12.2017/22.55
61	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/july-10-2008-berlin-wax-figure-152946242 2/	26.12.2017/14.00
	2/ http://www.edebiyathaber.net/wp-content/uploads/2013/05/Tchikovsky-1-292x300.jpg	27.12.2017/22.52
	3/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/vienna-austria-oc-4-2017-johann-733332697	26.12.2017/14.00
62	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/istanbul-turkey-march-16-2017-wolfgang-720642244	26.12.2017/14.00
63	http://besthdwallpapers.org/little-bluetit-best-hd-wallpapers/	27.12.2017/22.55
64	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/bangkok-thailand-circa-august-2015-wax-332605283	26.12.2017/14.00
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/musicians-sunset-159755495	26.12.2017/14.00
65	1/ https://www.shutterstock.com/tr/image-778590061	27.12.2017/22.58
	2/ https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/colorful-musical-background-264501671	26.12.2017/14.00
66	1/ http://ekmonline.com/kurslar/flamenko	27.12.2017/21.36
	2/ http://mobite.me/wallpaper/brunette-playing-on-musical-instrument-wallpaper-2/1600x900	27.12.2017/21.39
	3/ http://www.simurgsanat.com/simurg-sanat/dans-kurslarimiz/dunya-danslari/sirtaki/	27.12.2017/21.58
	4/ https://www.kisaozet.net/wp-content/uploads/kafkasdansi-424x410.jpg	27.12.2017/22.00
67	1/ https://www.mousse.be/upload/1/event/medium/takht_al_emirate_band_11.jpg	27.12.2017/22.02
	2/ http://www.tocamaderawinery.com/wp-content/uploads/2015/05/salsa-aktywnipl.jpg	27.12.2017/22.03
	3/ http://www.icimdekiler.com/wp-content/uploads/2011/09/Balkanlardan-gelen-s%C4%B1cak-oyun-havas%C4%B1.jpg	27.12.2017/22.05
	4/ http://i.ytimg.com/vi/rw7ExK5Oyvk/hqdefault.jpg	27.12.2017/22.08

	4/ http://lytimg.com/vi/rw7Ex-K5Oyvk/hqdefault.jpg	27.12.2017/22.08
70	http://zeki-muren.sozleri.info/gozlerin-doguyor-gecelerime-albumu-2214	27.12.2017/22.21
71	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/whirling-dervishes-musicians-performistanbul-turkey-11022013-555569647	26.12.2017/15.00
72	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/moscow-russia-august-2017-performance-turkish-710422582	26.12.2017/15.00
73	http://www.edebiyatdefteri.com/siir/336277/	23.12.2017/22.29
5.Bölüm	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/unidentified-people-playing-traditional-folk-lore-their-688019980 https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/turkish-musical-instrument-596755007	23.12.2017/22.73
78	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/sazturkis-musical-instrument-652472542	26.12.2017/15.00
81	http://www.bitlis.bel.tr	24.12.2017/13.42
82	1/ http://www.eba.gov.tr/	24.12.2017/15.50
	2/ http://www.edebiyatdefteri.com/	27.12.2017/22.50
83	1/ https://img.webme.com/pic/g/gizliilimler/mevlana.jpg	27.12.2017/22.55
	2/ http://img.eba.gov.tr/274/469/243/7af/4dd/194/ee3/a2f/7e3/d9d/48d/3af/e00/402/067/2744692437af4dd194ee3a2f7e3d9d48d3afe00402067.jpg	27.12.2017/23.01
	3/ http://www.edebiyatdefteri.com/siir/1028842/	27.12.2017/23.05
84	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/majestic-winter-landscape-sunrise-snowy-fir-538757716	26.12.2017/15.00
85	1/ http://temeleserler.eba.gov.tr/assets/uploads/13c-38c12a1956591594cce5ffb7d7f8a.jpg	27.12.2017/23.12
	2/ https://www.dersimiz.com/bilgi-bankasi/01/ABDULKADIR-MERAGI-kimdir.jpg	27.12.2017/23.30
	3/ http://yalinakademi.tk/tasavvuf-edebiyati.htm	27.12.2017/23.38

86	Özel çekilmiş fotoğraf	24.12.2017/23.13
87	1/http://osmanli.site/wp-content/uploads/2017/01/Santuri-Ali-Ufki-Bey	27.12.2017/23.15
	2/www.eba.gov.tr/gorsel?icerik-id=10962a7cc27c3e31d499cbb-4d072a6854c1a0880c8001	24.12.2017/22.42
	3/http://www.edebiyatdefteri.com/resim/resimli_siir/buyuk/1129418.jpg	27.12.2017/23.18
88	http://img.eba.gov.tr/464/8fb/db2/661/199/f44/0a8/a19/bea/706/585/ef4/5cd/f82/002/4648fadb2661199f440a8a-19bea706585ef45cdf82002.jpg	23.12.2017/22.89
92	https://www.shutterstock.com/tr/image-photo/hand-on-strings-violin-187242992?src=zXN6c-FUBV-5dvAemB5YBGg-1-13	26.12.2017/15.00
94	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/blue-musical-background-colorful-notes-vector-609802817	26.12.2017/15.00
112	https://www.shutterstock.com/tr/image-illustration/3d-image-abstract-cubes-icon-set-172460402	26.12.2017/15.00
116	https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/abstract-background-sphere-200079983	26.12.2017/15.00

